

TREMTINIŲ GYVENIMO ŽINIOS

EMIGRACINĖS NUOTAIKOS TREMTINIŲ TARPE

Lietuvius tremtinius labai pradžiugino iš BALF'o, Lietuvos spaudos Amerikoje ir iš privačių asmenų gaunamos žinios apie didesnę emigracijos galimybes į Suvienytas Valstijas. Nemažas skaičius tremtinių jau gavo darbo ir būsto pažymėjimus iš savo giminių bei gerų bičiulių. Maloniai visus nuteikė ir žinios apie emigracinės komisijos atvykimą į Europą. Ypač tebejaudina visus BALF'o vykdoma rinkliava ir jo vyriausios vadovybės jautrus atsišaukimas į Amerikos Lietuvius, kuris paskelbtas ir tremtinių spaudoje. Daug kas iš tremtinių tiki, kad jų vargo ir bado dienos Vokietijoje kada nors pasibaigs.

BALF'o ĮGALYBINĖ RUPI- NASI TREMTINIAMS

BALF'o įgaliotinė p. I. Rovaite Lietuvos spaudos atstovams pareiškė, kad nuo dabar BALF'as turės Vokietijoje oficialiai pripažintą įstaigą ir asmenis, kurie galės formaliai atstovauti Lietuvos tremtinių reikalus IRO ir okupacinės valdžios įstaigose, konferencijose, įkurdinimo reikalams komisijose ir pan.

Ji taip pat paragino tremtinius aktyviai prisidėti prie BALF'o vykdomo piniginių vajaus Amerikoje. Ji taip pat paragyrė Lietuvos tremtinių spaudą, kuri palengvinusi jos pastangas padėti tremtiniams.

LIETUVIŲ DAINOS VOKISKAI

Žinomas Vokietis, Vytauto D. universiteto Kaune profesorius V. Jungfer'is, paruošė gražų 124 pusl. Lietuviškų dainų rinkinį Vokiečių kalba. Išleido "Patrijos" leidykla Tuebinge. Nesenai ši leidykla išleido to paties autoriaus puikią knygą apie Lietuvą taip pat Vokiečių kalba, net 300 pusl. storio. Jau baigiamas spausdinti ir šį rudenį bus išleistas V. Petraičio paruoštas Lietuviškai-Angliškai žodynas, apimantis 30,000 žodžių ir turintis per 600 pusl.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI ISLEIS LAIKRASTĮ

Šiuo metu Australijoje yra per 1,000 naujai atvykusių Lietuvos tremtinių. Maždaug toks pat Lietuvos skaičius buvo jau iš seniau. Nemažai Lietuvos buvusių yra pakeliui į šį kraštą.

Nors jie visi yra labai išmėtyti po platųjį kontinentą, vis dėlto jie galvoja išleisti rotatorių spausdinamą laikraštį.

STEIGIAMA PEREINAMA STOVYKLA VYKTI Į USA

IRO parengė iš Schweinfurto stovyklos iškelti visi jos gyventojai. Šioje vietoje bus įsteigta perėjimo stovykla tremtiniams vykstantiems į Suvienytas Valstijas.

TARPTAUTINIS TREMTIES MENININKŲ SAMBURIS

Toks sambūris įkurtas Vakarų Vokietijoje, Muenchene. Jo tikslas supažindinti tautas su kiekvienos kitos tautos menu. Sambūrio valdybą sudaro Lietuviai, Vengrai, Ukrainiečiai, Estai, Latviai, Bulgariai ir Lenkai atstovai.

K. Pelėkis.

DIRVA

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 36

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO September-Rugs. 10, 1948

(33-ti metai :: 33rd Year)

Marshall Persergsti Berlyno Komunistus

Ir Lenkai Šiaušiasi prieš Maskvą

Iš Lenkijos praneša kad ten komunistai sukilo prieš Staliną dar labiau negu Tito sukilo Jugoslavijoje. Varšavoje įvykusi skilimą laikinai padengė kompromisu, o sovietų armijos buvimas Lenkijoje neleidžia Lenkams taip atvirai priešintis Stalinui kaip galėjo padaryti tolima, laisva nuo Maskvos kariuomenės Jugoslavija.

Bet kadangi taip arti sovietų pašonėje Lenkai komunistai šiaušiasi, tas ilgainiui reiškia rimtesnį pavojų Stalino valdymui.

Dėl Kominformo užtaikymo prieš Jugoslaviją ir Tito, Lenkų tuli komunistai vadai taip pat išsoko prieš kominformą. Pasirodė jog tukstančiai komunistų Lenkijoje nori savos kad ir komunistinės valdžios, atskiro nuo Maskvos pavaldinystės.

Žinoma, ten griebtasi visų "dešiniuosius ir tautiniais" nusistatčiusius komunistus persekioti, mesti iš partijos, net tremti.

Kitiems davė laiko "atgailėti" ir pasitaisyti.

Iš to ir iš kitų visų ženklų reikia nustatyti kad Stalino slapsti agentai ir žudeikos tuoj bus pradėti pjauti visose šalyse kur tik sovietai įsilindę, kaip greitai prasidės koks nors rimtesnis susikirtimas tarp sovietų ir vakarų demokratijų.

ŠALIES Apsaugos Sekretorius J. Forrestal įsakė U. S. Armijos, Laivyno ir Oro Jėgų bendrai komisijai išdirbti suvienodintą programą sekimui ir sulaukymui komunistų veiklos kariuomenės tarpe. Komunistai vyrai nebus palikuosiami nuo tarnybos kariuomenėje sulgy drafto įstatymo, bet norima apsaugoti kad jie neįsigaulytų į atsakomingas vietas, kur galėtų būti kenksmingais.

Nauju patvarkymu, žinomi komunistai bus pašalinami iš dabar jų užimamų vietų kariuomenės vadovybėje.

NEW YORKE išplitęs trokų vežiotojų streikas atsiliepa skaudžiai į kitokius visus darbus ir bižnius.

Streikuoją apie 15,000 visoje plačioje New Yorko srityje, įskaitant New Jersey. Trokų vežiotojai gauna po \$71.40 už 40 valandų darbo, jų padėjėjai po \$53.90c, bet reikalauja daugiau.

BULGARIJOS sovietai paskelbė buk Amerikos vice konsulas Sofijoje buvus sugautas šnipinėjimo darbe. Ir ten, kaip seniai iš Maskvos buvo padaryta panašus apkaltinimas Amerikos valdininkui, yra tikėtai Maskvos vykdomas šmeižimas ir priekabių įieškojimas.

TUOMI GRĄSINA IR MASKVAI NESI- KĖSINTI MIESTĄ UŽGROBTI

RUSAI SAKO AMERI- KAI "NEKIŠTI SA- VO NOSIES"

Washington.— Valstybės Sekretorius Marshall pareiškė jog Amerika nusistatė tvirtą pasipriešinimo politikos prieš komunistų kėlimą suirutę Berlyne, ir kartu parodė pirštą į Sovietų agentus, kurie yra visų riaušių ir pasikėsimų ruošėjai ir vadai.

Sovietų agentų vadovaujami Vokiečiai komunistai kelia visas riaušes Vokietijoje ir už Vokietijos ribų.

Sovietų ir Vokiečių komunistų noras yra sutramdyti dabar tęsiamas keturių valstybių tarybas Berlyne, kur stengiamasi prieiti galo išsiaiškinant nesutarimų Vokietijos sostinėje, sako Marshall.

Maj. Gen. Kotikov, sovietų komendantas Berlyne, įteikė Amerikos komendantui Pulk. Howley pareiškimą kad Amerika "nekištų nosies" į tai kas dedasi Rusų kontroliuojamoje Berlyno dalyje.

Pagrobė 19 Policininkų

Rugs. 9, Berlyne, Rusų zonoje, kur randasi viso Berlyno miesto rotušė, sovietų palaikoma policija suėmė nelaisvėn 19 Vokiečių policininkų iš Vakarų valstybių zonos, nors sovietai buvo davę sutikimą juos išleisti grįžti netrukdomai.

Dėl šitokio bolševikų pasielgimo Amerika užprotestavo, kartu su Anglija ir Prancuzija. Betgi, sovietų komendantas pataria Amerikai "nekišti nosies" į tokius sovietų darbus.

Berlyno rotušė buvo komunistų apgulta per kelias dienas; sovietų agentų kurtomi ir vadovaujami komunistai reikalavo dabartinę miesto valdybą pasižinti ir užleisti komunistams miestą valdyti — taip komunistai visur pagrobia valdžią kur tik sovietų durčiai jiems padeda.

Miesto valdyba, formaliai žmonių rinkta, pasitraukė į vakarinį Berlyną. Sovietų sargyba ir policija laikė rotušę apsupe, ir kai iš jos traukėsi 46 vakarų zonos policininkai, sovietų kontroliuojama policija apšaudė juos, pareikalavo dokumentų, ir suėmė 19 policininkų.

Berlynas griežtai padalintas į du paskiru miestus. Komunistai savo dalyje saklo sudarė savo miesto valdybą. Vakarų Berlyne be abejo susidarė savo valdžia. Kaip ilgai truks iki komunistai visą Berlyną užgrobs?

Trukdo lėktuvams

Nors Berlyne neva eina tarybos tarp Vakarų ir sovietų atstovų dėl nukėlimo

Berlyno blokados, sovietai visai nerodo noro blokadą baigti. Priešingai, sovietų lėktuvai dažnai skraido pažemiais virš Amerikos Berlyno srities, tikslu kękti Amerikos lėktuvams gabenantiems į Berlyną maistą ir reikmenis.

Rugs. 5, sovietai suėmė šešis Amerikos karius Berlyne, kurių vieną tuoj paleido, dėl kitų reikia su sovietais vesti tarybas.

Tokios tai taisybės Berlyne eina.

Sovietų Šnipai No- rėjo A-Bombos

Iš Washingtono skelbia kad sovietų šnipų tyrinėjimas privedė jau iki tiek kad netrukus galima tikėtis atskleidžiant paslaptį kaip Maskvos agentai, parduodėliai ir išdavikai Amerikiečiai buvo tiesiogiai prisitartinę prie pagrobimo atominės bombos paslaptį.

Naujos šnipų gaujos atskleidimas padarys visus kitus iki šiol sovietų šnipų susekimus bereikšmingais prieš tą naują šnipiją, tyrinėtojai tikrina.

Jau žinoma kurie Amerikos pasamdyti mokslininkai buvo pradėję išduoti atominės bombos paslaptį Rusijai prieš karo pabaigą.

Tame darbe sako yra įsivėlę atominės bombos mokslininkai, Rusijos diplomatai, Hollywoodo artistai, eilė aukštų Washingtono valdžios narių ir kitų.

WALLACE, lankydamas pietines valstijas, savo kalbose užgria baltųjų vedybas su juodašiais — tikrai taip kaip Stalino patvarkyta ir kaip net Lietuviai bolševikėliai vykdė, rengdami bendrus šokius su negrais. Kadangi valstijos turi įstatymus draudžiančius baltųjų vedybas, Wallace reikalauja kad tie įstatymai būtų panaikinti.

TITO Jugoslavijoje vykdo savo komunistinę tvarką: užgrobia ukius, atima iš žmonių galvijus, kiaules, bet jie patys suvalgo, vietoje atiduoti Maskvai. Toks skirtumas yra tarp Tito vadovaujama komunistų ir Maskvai pasidavusiųjų.

Kas tik ką turi, apšaukiamas "buožė" ir iš jo atimama.

MASKVOJ netikėtai mirė dar vienas žymus sovietų komisaras, Lukin, kurio mirties priežastis nepasakoma.

Dešimt Amerikos karių prisipažino kad jie šmugeliavo slapta ginklus iš Čekoslovakijos Žydams į Palestiną.

EXPERTS AT DISTORTION

By MACKENZIE

Amerikos raudonukai žada šiai šaliai "geroves", kurios visos turi būti nutemptos ant sovietiško kurpalio.

EDUARD BENEŠ MIRĖ...

Rugs. 3, nelaisvėje savo mažoje ukėje netoli Prahos, mirė buvęs Čekoslovakijos prezidentas E. Beneš. Kai pereitą žiemą komunistai užgrobė Čekoslovakijos valdymą, Beneš atsisakė pasirašyti Maskvoje pagamintą jo šaliai konstituciją. Nuo tos dienos komunistai jį laikė po areštą jo ukėje. Beneš buvo 64 metų amžiaus. Mirė, be abejo, išsielgusios ir baimės, nežinodamas kas jo laukia.

Jo laidotuvių komunistų valdžia sutraukė tukstančius policijos ir šnipų, kad kartais laudis nesukiltų prieš naujus pavergėjus.

PER LABOR DAY švenčių laikotarpį žuvo apie 400 žmonių, vieni automobilių nelaimėse, kiti prigerdami, kiti nuo šiaip įvairių prietikių.

Pernai per Labor Day žuvo 451 asmenys.

VOKIETIJOJE, tapo teismo išteisintas H. Schacht, buvęs finansų ministras nacijų valdžioje. Jam lieka žymi rolė Vokietijos atstatyme.

AMERIKA pasiuntė Vidurmečio jūros sritį Europoje 16 kariškų laivų, pagavuoti ten buvusius 14 laivų iš anksčiau.

DETROIT, Mich. — Prezidentui Truman atvykus į Detroitą savo rinkimų vajui, AFL unijos vienas lokalas vertė savo narius eiti klausyti Trumano politiškos kalbos, arba nariai bus nubausti po \$3 už nedalyvavimą.

31,000 nedirba. Detroit. Briggs Mfg. Co. dirbtuvėje sustreikavo 170 dirbtuvės sargų, dėl ko turėjo būti paleisti iš darbo 31,000 kitų darbininkų.

PRANCUZIJOJE VĖL VYRIAUSYBĖS SUIRUTĖ

Paryžius. — Prancuzijos naujai sudarytas ministrų kabinetas, su premjeru Robert Schuman, vėl sugriuvo, vos 64 valandas gyvavęs, kuomet parlamente jo politiką diduma atstovų neparėmė.

Prezidentas Auriol, kuris su visais kitais socialistais, iki šiol ignoravo Generalą De Gaulle, dabar matydamas kad kabineto krizė negalima pataisyti, kreipėsi į stiprų De Gaulle, prašydamas jo paramos. De Gaulle kalbinamas prisidėti sudarymui tautos vienybės vyriausybės, iki bus praves-ta nauji parlamento rinkimai. De Gaulle, jau pernai dalyvaudamas miestų valdybų rinkimuose, laimėjo 40 nuoš. balsų. Jis tiki visuotiniuose parlamento rinkimuose nušluoti visas kitas partijas.

Paryžiuje komunistai iššaukė naujus streikus. Komunistai ir socialistai bijo De Gaulle, kurį išstumė iš valdžios po 1945 metų šalies išlaisvinimo.

Komunistai kursto darbininkus sukilti, uždėti "savo valdžią", sako, "tam valanda jau atėjo". Komunistų manifestas ragina Prancuziją pasirinkti tarp "demokratinės valdžios" kurią atstovauja komunistai, ir "skurdo ir vergijos Amerikos imperialistams", kurie nori Prancuziją pavergti.

TIK DABAR Amerikos valdžia paskelbia kad sovietai, budami U. S. karo sąjungininkais, 1945 metais pagrobė dešimt Amerikos bombierių ir niekad jų negrąžino. Iš B-29 sovietai paėmė modelius emė daryti savo bombierius.

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada \$4.00 Elsewhere \$4.50

Entered at Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

BIZNIO korporacijos visoje

šalyje raginamos pasiimti ant savęs pareigą kovoti su infliacija, su nesuvaldomu kainų kilimu. Industrijos raginamos dėti pastangas nustatyti darbingumo pastovumą, vengti depresijų, ir stengtis sulaukyti plačius išskrypimus savo užsimojimuose pasipelninti.

Bizniai ir industrijos privalo dėti pastangas pakelti reikmenų tiekimą iki tiek kad jų būtų pakankamai, tada nebus tokio didelio graibstymo ir kainos galės sumažėti.

Bizniai privalo rūpintis tarnavimu visuomenei, tikslai tada jiems seksis. Savinauda ir pasipinigavimas turi būti su-laikyta, sako Holman, Standard Oil Co. (New Jersey) prezidentas.

AMERIKOS industrijos pakėlė savo produktivumą ba-gyje pastarų 20 mėnesių 33 nuošimčiais ir darbininkų skaičius padaugėjo 10 nuoš., kaip praneša Išdirbysčių statistikos žinios.

Darbai dabar pakilo iki aukšto laipsnio, po to kai karui pasibaigus buvo apmažėję.

Darbininkų algos bendrai sudėjus perėitų 12 mėnesių laikotarpiu pakilo 9.7 nuošimčių.

NAMŲ pirkimui ir statymui visoje šalyje šymet padaryta paskolų iki arti \$4 bilijonų dolarių — \$742,000,000 daugiau negu pernai.

JAPONIJOS industrijos pradeda stiproai atsigavėti, ir tuomi, sakoma, padarys tris svarbius dalykus pačiai Amerikai.

Biznių atsigavėliojimas Japonijoje nuims naštą nuo Amerikos takų mokėtojų Japonų maitinimui. Amerika galės iš ten daug ką importuoti, Amerikoje atsiradus daug tokių reikmenų kurių dabar čia nespėjama pridaryti.

Šymet Kalėdoms jau bus atvežta žaislų ir iš Vokietijos.

NAMŲ Statybos Industrija bendrai sudėjus šioje šalyje išleisdžia iki \$15 milijonų metuose įvairiems tyrinėjimams statybos pagerinimo, patobulinimo, medžiagų pagerinimo ir kitiems su statyba susijusiems tyrimams.

FEDERALIO Rezervo Taryba skelbia kad 1947 metais šios šalies gyventojai praleido net 31 bilijonų dolarių "lengvų išsimokėjimų" gaunamoms pirkinių reikmenims. Pernai "lengvų kreditų" pirkimų buvo daugiau negu kada nors šios šalies istorijoje.

Pirkimų apyvartos pernai buvo padaryta už virš \$117 bilijonų dolarių. Už "cash" pirkimų buvo \$86,500,000,000 sumoje, o "išsimokėjimais" virš \$31,000,000,000.

PENNSYLVANIJOJE

MOKYKLOS UZSIGRUDA

Pennsylvania, viena iš daugiausia gyventojais pakilusių valstijų šio karo metu, turi ir gyventojų padaugėjimo problemą.

Prasidėjus mokslo metui, į pradinės mokyklas, viešas ir parapajines, įstojo apie 25,000 mokinių daugiau. Bendrai mokinių skaičius siekia 1,851,000 — daugiau negu kada buvo nuo 1934 metų.

Naujam mokslo metui reikalinga virš 3,000 mokytojų daugiau. Valstijos viešose mokyklose dirba virš 60,000 mokytojų.

POLITIKIERIUS PAKLIUVO

Philadelphijoje, vienas magistratas, O'Malley, kuris varė gausų kyšių grobio biznį, pakliuvęs dabar turi pasiaiskinti kaip jis per 11 metų tarnybos pasidarė tikras kapitalistas — inėgu turėjo \$227,100 per laikotarpį.

Jis patrauktas teismo atsakomybės ir laikomas po \$75,000 užstatu. Apkaltintas 517 paskirais aktais. Jo metinė alga buvo \$6,000.

MIRĖ BAKCOCK

Pittsburgh, pereitą savaitę mirė Edward Vose Babcock, 84 metų amžiaus, kuris buvo žymus politikierius ir industrialistas per 60 metų. Jis savo laiką buvo Pittsburgho mayoras.

Savo gausiu veikimu jis prilyginamas prie kitų žymių šio miesto industrialistų — Mellon, Carnegie, Frick. Gyvenimą jis pradėjo sunkiai dirbdamas gariose prie medžių kirtimo. Vėliau buvo pasiekęs mokytojų vietos, nuo to pradėjo užsiimti medžio industrija, ir tuomet jis praturtėjo.

KOVA DĖL PIENO KAINOS

Valstijos Pieno Kontrolės komisijai leidus pabranginti pieną kainą 1½ centu kvortai, iškilo pasipiktinimas ir Pittsburgho miesto valdyba pradėjo įsikišti priemonių sulaukinti pieno pabranginimą.

Pieno Komisija leido ukininkams pabranginti pieną kainą po 40 centų ant 100 svarų pieno, dėl pabrangimo pieno pagaminimo. Protestuojantieji sako, komisija šiuo savo pasielgimu padovanojo pieno trūkstui šešis milijonus dolerių daugiau.

SEKA KOMUNISTUS

Kongreso Darbo subkomisija ėmėsi tyrinėti komunistų veiklą ir įtaką CIO United Electric, Radio and Machine Workers unijoje vakarinėje Pensilvanijoje. Tyrinėjamai sukasi apie tos unijos distriktą No. 6, kuris apima vakarinę Pensilvaniją ir West Virginiją.

Komitetas susauckia kairiuosius ir dešiniuosius UE skyrių vadus išklausti apie jų pusę su komunistais unijos skyrių vadais ir jiems pataikauja.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

NUŠOVĖ SAVO VYRĄ

Philadelphijoje, Rugs. 6, viena jauna dviejų kūdikių motina, Dorothy Reeves, nakties metu nušovė savo vyrą, patydomis pareinantį namo po naktinio pasivažinėjimo su jos jaunesne sesere. Ji nujautė kad jos vyras, buvęs jureivis, flirtuoja su jos sesere ir kad prie jos kimba, net slapta ją išsi-veža vakarais. Žmona neapsikentė dėl to ir sumanė suardyti tokį jai nepatinkamą elgesį. Ji tapo areštuota.

MAINERIŲ ŠVENTĖ

Uniontown, Pa., apie 40,000 angliakasių iš visos apylinkės surengė savo šventę Darbo Dienos proga. Atsibuvo paradas ir kalbų programa.

KOVOJA IR TIEK

Baltimore, Md. — Marylande ir District of Columbia komunistų partijos vado Frankfeld žmona buvo mokytoja su negalotų jaunumečių vaikų mokykloje. Mokyklos taryba ištyrus nusprendė tą mokytoją atstatyti iš vietos.

Ji pakėlė trukmą, reikdama jog ji yra ekonomiškai persekiojama. Amerikos komunistė kuri įrodė savo sugabumą mokytojauti, turi teisę užimti mokytojos vietą, sako ji.

Kaip ilgai gali argumentuoti nekomunistė mokytoja ar mokytojas sovietuose, esantys neįtikimi tos šalies tvarkai?

SENATUI patiekta rekomendacija skirti dar \$270 milijonų prie \$340 milijonų Federalių pinigų metiniams šalpos reikalingumams, asmenims kurie neturi iš ko gyventi. Tas projektas patstatytų federalę valdžią šelpimo aprūpintoja, ką dabar atlieka miestai ir valstijos be federalės pagalbos.

REIKALINGI TARNAUTOJAI EUROPOJE IR U.S.A.

BALF centras praneša: Imigracijos reikalams reikia dviejų delegacijų į Vokietiją, Austriją ir Italiją. Taip pat galime rekomenduoti eile asmenų valdžios ir privačių organizacijų įstaigoms — tarnybai užsienyje. Reikia sekančių kvalifikacijų asmenų:

1. Baigusių socialinius mokslus arba toje srityje dirbusių žmonių.
2. Gerai mokančių Anglišką kalbą. Pageidaujama kad galėtų susikalbėti bent viena iš sekančių kalbų (arba daugiau): Lietuvių, Lenkų, Ukrainiečių, Vokiečių ir Prancūzų.
Amžius — apie tarp 25 ir 50 metų.

Kandidatai vyksta į užsienį turi pasizadėti išbūti nemažiau vienus metus laiko.
Kelonės išlaidos bus apmokėtos ir mokama atitinkama alga, pagal asmens kvalifikaciją, užimamą vietą ir susitarimą.

Reikalingos Washington ir New York stenografės, masininkės ir knygvedės, gerai mokančios Anglišką kalbą ir galinčios Lietuviškai ir kitomis kalbomis susikalbėti.

Darbo sąlygos geros. Tarnyba užtikrinama ne mažiau po 1 metų laiko.

Plačiau norėdami žinoti rašykite:
Rev. Dr. J. B. Koncius,
United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.

DP Pradės Atvykti Spalių Pradžioje

D. P. įstatymo vykdymo komisijos pirmininkas Ugo Carusi praneša kad pirmutiniai iš 205,000 Europos išvietintų asmenų į Ameriką atvyks pradedant Spalių mėnesiu, tą mėnesį bus atvežta tarp 2,500 ir 3,000 asmenų.

Vėliau, tremtinių į Ameriką įvažiuojimas pasieks iki po 10 tūkstančių per mėnesį per sekančius du metus.

DABAR LENGVA ATKVIESTI TREMTINIUS

Tremtiniai vežti jau paskirti 6 laivai. Tuoj bus 11. Pirmieji laivai su tremtiniais atplauks Rugsėjo mėn. pabaigoje ar Spalių pradžioje.

Amerikos Kongreso praves tam įstatymui vykdyti Prezidento paskirta komisija Rugsėjo 13 d. prisaikdinta ir oficialiai pradėjo eiti pareigas.

Darbai pagreitinai su D. P. komisija susitarta, kad pasizadant tremtiniui duoti butą ir pakaks tik pasirašyti, blankų notarizuoti nereikės.

Kurie jau esate parupinę afidavitus, vistiek butai ir darbai garantijas padarykite. Dabar, ryšiumi su nauju įstatymu, affidavitų nereikia. Pagal šį įstatymą į Ameriką gali atvykti tik tremtiniai gyvenę Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje per pirm 1945 m. Gruodžio 22 d.

Jau išvykusieji į Angliją, Kanadą, Australiją, Pietų Ameriką ir kitas šalis, naujuoju įstatymu negali pasinaudoti, nes šis įstatymas praves specialiai tremtiniais iš Vokietijos, Austrijos ir Italijos išvežti.

Atvyksiančiųjų 40 nuošimčių turi būti iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir rytinės Lenkijos, už Kurzono linijos.
Prūsų Lietuviai, kurie bėgo ar buvo išvežti į Vokietiją ar Austriją, turi teisę į Ameriką atvykti Vokietijos kvota.

Atvyksiančiųjų 30 nuošimčių turi būti ukininkai, dirbę žemės ūkyje ir norį žemės ūkyje dirbti. Toliau seka namų ruošos darbininkai, žmonės mokslo įstaigoms, statybininkai ir būtinieji darbas reikalingi asmenys.

Pirmenybė teikiama atvyksiantiems pas gimines iki trečios kartos.

Už kelionę per Atlantą ne-reikės mokėti. Tremtiniai bus vežami valdžios lėšomis. Reikės apmokėti tik kelionę nuo Amerikos uosto, į kurį tremtinis bus atvežtas, ligi jo apsigyvenimo vietos. (Pav. nuo New Yorko ligi Clevelando.)

Blankų galite gauti tiesiai BOLF'o centre:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
185 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

arba jusų kolonijoje esančiam BOLF'o skyriuje, Clevelande blankų galima gauti Dirvos redakcijoje, 6820 Superior Ave. Užpildytus blankus dviejose kopijose prašome ko greičiau siųsti grąžinti BOLF'o centrui.

Dabar vienintelė proga pagelbėti mūsų tautiečiams pa-baigti tremties vargus ir duoti jiems progos pradėti naują gyvenimą laisvoje Amerikos žemėje. Skubėkime ir veikime, kad Lietuvių vietų sąskaiton neįvažiuotų įvairūs kitataučiai.

Kurie tremtiniai anksčiau gaus darbo ir buto garantiją, tas pirmiau ir atvažiuos. Atsiminkime, kad už kelionę per Atlantą laivu mokėti nereikės.

IŠ SLA 352 KP. SUSIRINKIMO

Seniai buvau SLA 352 kuopos susirinkime. Ir truputį susigėdinus dėl tokio apsilėidimo, Rugsėjo 5 prisiverčiau nueiti. Nuvykusi susirinkimu labai džiaugiausi, Viena, kad jis buvo taikus ir rimtai vedamas, jame nebuvo komunistinių peštukų; antra, kad susirinkime buvo aptariami svarbūs dalykai. Pirmenami BOLF'o blankai, kuriuos pirm. Samaška prašo pasirašyti. J. Kripas parodė naujus blankus. Čia tuojau atsirado žmonių norinčių blankų ir jas iš p. Kripo pasi-ėmė.

Reikia pažymėti, kad dabar vietoje keturių blankų, reikia tik dviejų. Pirmiau reikėjo po dvi kopijas dėl buto ir dėl darbo, dabar viskas sudėta į vieną blanką, užtat pakanka dviejų kopijų. Taipgi BOLF'o centras praneša kad ne būtina reikia gauti darbo garantiją, pakanka tik pažadėti surasti darbo. Man teko jau tokius pažadus pasiųsti tremtiniais, kurie nu-ėnė juos į Katalikų Misijos administraciją, kurioje buvo pareikšta, kad tai labai geras dokumentas. Deja, aš siunčiau ne BOLF'o blankus, o savo pačios suformuluotus, tai todėl juos reikėjo notarizuoti, gi BOLF'o blankų notarizuoti nereikia. Pakanka įrašyti norimų asmenų vardus, pavardes ir antrašą.

Toliau SLA susirinkime p. Kripas pasiūlė, kad kuopa duotų auką knygai "Lietuva Tironų Pančiuose" Anglių kalba išleisti. P. Samaškiene pasiūly-ė parėmė ir buvo nutarta paaukoti 10 dol. Be to, dar keli žmonės aukoję knygos leidimui, apie tai paskelbs p. Kripas.

Lietuvos reikalams suaukota virš 5 dol. Po vieną dolarį aukoję p. Samaškiene, tremtinis Jonas Paškauskas ir M. B. Veikėjas Juozas Ambrose parvežė linkėjimų iš SLA centro.

Kadangi susirinkimas buvo sekmadienio rytą prieš pamaldas, tai po jo ėjome į šv. Antano bažnyčią. Čia inėję irgi gir-dime kun. Boreišį prieš pradedant pamaldas, raginant žmones pildyti blankus tremtiniais atgabenti, pažadėdamos, kam reikalinga, pats užpildyti arba padėti.

Kun. Boreišis tai pat pranešė kad Detroito diecezija irgi rupinasi atitraukimu katalikų tremtinių iš Europos. Norint atitraukti savo gimines ar šiaip sau Lietuvius, diecezijai reikia įmokėti 100 dol. už kiekvieną asmenį. Diecezija iš tų pinigų aprūpins atkėlavusius iš Europos nuo laivo iki paskirtos vietos ir jei kurie neturėtų kur apsistoti, tai jiems bus duotas butas bent mėnesiui ir bus rūpinamasi jo reikalais.

Tam reikalui diecezija ruošiasi statyti namus. Vienu žodžiu, dabar jau tikrai pradedama rūpintis tremtinių atvežimu į Ameriką pagal naujai priimtą bilį.

LABOR DAY IŠKILMĖS

Šiemet Detroito žmonės labai iškilmingai šventė Labor Day, nes šią dieną mūsų mieste kalbėjo Amerikos Prezidentas H. Truman. Mieste buvo didžiulis judėjimas. Policija dirbo viršvalandžius. Per kalbas neįvyko jokių nesusipratimų. Nie-

kas nemėtė kiaušinių ar supuvusių pomidorų, kaip kad nuolatatos mėtė į Henry Wallace.

KAIP ŽIURKĖS TYLI

Per keletą paskutinių metų komunistai ir jų klapčiukai labai garsiai rėkavo ir aukštai šokinėjo, bet dabar nutilo, kaip žiurkės po šluota. Kai kurie mūsų išgamos net drebėti pradėjo ir raudoną spalvą bando dangstyti kitomis. Bet juos, kaip Lietuvių patarlė sako, ir nuluptus gali pažinti.

M. Sims.

PIETINIŲ VALSTIJŲ DEMOKRATŲ BRUZDĖJIMAS

Pietinių valstijų Demokratai, kurie pasiryžo užkirsti Trumanui laimėjimą rinkimų šį rudenį, nori į savo ribas apimti 15 valstijų. Tai yra pirmą kartą į 70 metų toks Pietų sukilimas sulaužymui reguliarių partijos eilių.

Nuo 1876 metų kiekvienais prezidento rinkimais Alabama, Mississippi, So. Carolina, Arkansas, Georgia ir Louisiana balsavo nedvejotinai už Demokratų kandidatą.

Dabar Demokratai pietų sukilėliai nori dar pritraukti į savo eiles Texas, Florida, Kentucky, Tennessee, North Carolina, Maryland, Virginia, Oklahoma.

Pietų Demokratus prieš Trumaną sukėlė jo pareikalavimas kad ir pietinėse valstijose negrąms būtų suteikta visos lygios teisės kokia negrai turi mūsų gyvenamose valstijose.

JURŲ GILYBĖSE

Woods Hole, Mass. — Gryžės iš šiaurinio Atlantiko gilumų matavimų jurų tyrinėtojas laivas parnešė žinių apie to laivo aparatus nufotografavimą jurų gelmių trijų ir pusės mylių. Ne visur jurose tokių gilumų randasi. Tačiau prisimenant kad Himalajų kalnai Azijoje yra arti 6 mylių aukščio, dar tokių gelmių jurose nesudrasta ir gal nėra, kiek kalnai pasiekia virš jurų paviršio.

PRIGIRDĖ NUOTAKA

Hartford, Ky. — Tarp Kentucky senų gyventojų yra paprotis kad jauna pora, apsidėdusi ir įsigyvenus savo namuose, privalo pavaišinti kaimyninių jaunimą, kurs po vestuvių susirenka apie namus ir barškindami puodais, skarvadomis ir viskuo kitu, jaunuosius "paveikina".

Šita jaunavedžių pora ignoravo tą paprotį. Tada "sveikintojai", trečią dieną po vestuvių, įsiveržė į jų namus, išsitempė jaunavedžius iš namų, nuvedė į prūdą juos "pamar-kyti". Bestumdant juos vandenin, jaunoji pergiliai nužengė, nuskendo ir prigirė...

CHARLES & SON FUNERAL HOME

NAUJA MODERNISKA KOPLYCIA

Charles Stapanaukas, Licensed Embalmer

7321 Puritan

Telef. University 4-4877

Detroit 21, Mich.

Namų: HOgart 8100

Eichstaette, Vokietijoje, Vokiečių kunigų seminarijoje, mokosi kelios dešimtys Lietuvių klierikų. Nuotraukoj matome Kun. Dr. Manelį, Lietuvių skyriaus vedėją, klierikų tarpe. (Nuotr. B. Gaidžiuno.)

Kanada Saugojasi DP Komunistų

VELIAU VERZIASI Į USA.

Kanada žino kad su tukstančiais išvietintų Europos žmonių kurie buvo įleisti į Kanadą per praėjusius du metus, įsigavo ir tam tikrą skaičių komunistų.

Apsisaugojimui nuo to, Kanados Darbo Ministras Mitchell patylomis išvažiavo į Vokietiją aplankyti DP stovyklas ir ten pat padėti pastangas išsijoti (screening) į Kanadą renka-mus imigrantus, kad tarp jų pakliūtų kuomažiausia komunistų.

Oficialiai šaltiniai sako jog Mitchell'o kelionė į Europą bus pasekmė sumažinimo išvietintų žmonių įvežimo į Kanadą. Mitchell nori iširti jaunimą komunistų briovimąsi į eiles leidžiamų Kanadon įva-ziuoti asmenų. Jau pirm to Kanados saugumo agentai ir garsios Kanados raitosios poli-cijos atstovai yra lankęsi Eu-ropoje slapiai, susekimui sovie-tų pasalomis grudamų savo šni-pų į Kanadą, po priedanga iš-vietintų asmenų.

Iki Rugsėjo 1 dienos į Kanadą jau įsileista apie 30,000 D. P. iš Europos stovyklų, daugiau negu į bent kurią valstybę atokiau nuo Europos. Apie pusę tų žmonių paeina iš Ru-sų užimtos Vokietijos zonos ir iš kitų šalių už geležinės už-dangos.

Kanados vyriausybė nužiuri kad grupėje išvietintų asmenų paeinančių iš anapus geležinės uždangos gali būti didžiausias nušiomis komunistų agentų.

Iki šiol Kanados pasiūsti at-stovai varė per skryningą nu-matytus imigrantus, bet sako iki šiol naudota sistema nesanti pakankama.

Raitosios Kanados policijos paskirti agentai susekė Vokie-tijoje tarp D. P. komunistų pas-kiiriamus asmenis vykti į Ka-nadą.

Iš Kanados yra lengva vėliau slapiai įsigauti į Suv. Valsti-jas, ir iš Europos atgabenti ko-munistai vykdo tai kas jiems Maskvos diktatorių įsakta.

1947 metais, kaip žinoma, iš Kanados įsileista į U.S.A. apie 30,000 asmenų, kurie gavo le-gales visas įvažiuoti. Tačiau spėjama kad apie 15,000 kitų įsigavo į čia slapiai, tarp kurių yra daugybė ir komunistų.

A. S. Tročokas INSURANCE AGENTURA

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
314 Walnut Street
NEWARK 5, N. J.

Vincent B. Archis

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
LOS ANGELES, CALIF.
331 So. Rampart Blvd.

BALF SEIMAS SPALIŲ 15-16, CHICAGOJE

BALF šių metų seimas ren-giamas Spalių 15-16 dd., Chica-goje, Morrison Hotel. Seimas numatytas pradėti Spalių 15, nuo 2 val. po pietų.

Baigiant seimą, Spalių 16 vakare, bus iškilmingas banke-tas taip pat Morrison viešbuty-je. Bankete dalyvaus Chica-gos Kardinolas Samuel Strich, taipgi yra pakviesti Gubernato-rius Dwight Green, Chicagos miesto mayoras Connelly ir ki-ti žymūs svečiai.

Visi prašomi ruoštis šiam seimui. Organizacijos rinkite atstovus, nepasigailėkite skirti seimui aukų, nes reikalai dide-li. Tremtinių tragiška padėtis, jų šelpimas ir imigracijos vyk-dymas pareikalauja daug darbo ir pinigų.

Delegatai iš kitų kolonijų re-zervuokites sau kambarius tuo-juo, rašant į Morrison Hotel, Clark and Madison Sts., Chica-go, Ill.

Kas norėtų apsigyventi pas privačius žmones rašykite Re-ception Komisijos pirmininkui, Frank Pumputis, 4433 South Campbell Ave., Chicago 32, Ill. Spaudos Komisija.

ŽMONIŲ LAIMĖ. Prie Shel-by, Ohio, vienas gyventojas į savo ukį turėdavo neštis van-denį kasdien pusę mylios kelio iš savo kaimyno. Nusibodo to-kis vandens nešiojimas, jis pa-siryžo praleisti \$1,000 išgręži-mui šulinio jo kieme. Šulinį gręžiant, vietoje vandens pra-dėjo iš žemės veržtis aliejus. Tokias "svajones" daugelis žmo-nių turi, bet ne visi sulaukia iš jų žemės aliejaus ištekanč.

ISIGYKITE VERTINGŲ LEIDINIŲ APIE LIETUVĄ

Amerikos Lietuvių Tarybos Sekretariate — 1739 So. Hal-sted Street, Chicago 8, Illinois, galima įsigyti šiu vertingų vei-kalų:

Constantine R. Jurgėla — History of the Lithuanian Nation (544 psl.) \$5.00
Thomas G. Chase — The Story of Lithuania (392 psl.) \$3.50

Lithuania. Country and Nation .50

Pirkėjams duodami dar trys nemokami priedai. Šios knygos gali būti panaudotos kaip do-vana.

Pažymėkite ženkliuku pagei-daujamą knygą, ir su savo ad-resu atsiųskit šią išskarpą. Mes jums tuoj pasiųsime knygą iš-pirktinai (COD).

Vardas-pav.

Adresas

Geriausias Žurnalas
LIETUVIŲ NAUJIENOS
Paveiksluotas 32-jų puslapių
Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 meta.
Isteigtos Gegužio 15, 1938.
LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th Street Philadelphia 6, Pa.

DABAR Moncrief's 1948 Eilė GAUNAMI Automatiško šildymo Padargų
GAS ★ OIL ★ COAL
THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

Už Spygliuotų Vielų

Rašo KAZYS ŠKIRPA.

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Smulkus nupasakojimas kaip mums toliau sekėsi užimti per daug vietos. Todėl čia suminėsiu tik kai kuriuos charakteringus momentus ir bendras sąlygas, kokiomis teko atlikti tolimesnę kelionę, kol nebuvo nugalėti naują internavimo vietą. Pirmiausiai pastebėsiu, jog Oberpleis prisijei išlaukti apie 6 val., nes komendantui nesisekė gauti transporto priemonių. Išslyk laukėme kelias valandas atvirame ore, vėjo vėdinami ir lietaus pakrapijami, bet vis būdriai saugomi. Kada jau buvome nuo persilimo visi pamėlynavę ir pradėjome reikalauti, kad leistų kur nors pasitalpinti po stogu, komendantas Rautenberg susiprato mus laikinai uždaryti keliuose tuščiuose vagonuose, stovėjusiuose Oberpleis siaurojo geležinkelio stotelėje. Nors jie nebuvo apšildyti, bet vis tik jautėmės geriau, kaip lauke ant vėjo.

Išlaukėme iki pat vakaro, kada atvyko keltą ilgų autobusų, į kuriuos mus sutalpino nugalėtojai. Pakelėme kryptimi ir nežinomam likimui. Pakelėme kryptimi ir nežinomam likimui. Pakelėme kryptimi ir nežinomam likimui.

Pagaliam, apie 3 val. nakties (9 Kovo) atvykome į didesnį miestą, kuris vadinosi Marienheide. Vėl teko laukti gatvėje, kol vietinė policija neįsistatė vieno restorano, kad mus jame patalpinus. Kadangi visi buvome privargę, tai be jokios komandos iš viršaus tuojau pat įsistatėme: kas ant plikų grindų, kas suknubęs ant stalo. Kiek nušovė pas visus akys, kai praparkavę likusią dalį nakties, sekantią dieną iš ryto gavome šiltos kavos ir po gabalą duonos ir kiek mėsos. Mat visi buvome gerokai išalkę; kadangi jau buvo prasklaidę 24 valandos, kaip nieko valgyti nebuvo gavę.

Marienheidejė tepabuvome tik iki piet. Kai oro pavojus sirenų kiek aprišo staugusius, atsirado prie restorano kiti autobusai ir mes vėl pajudėjome, nežinodami į kur vykstame.

Tačiau šį kartą kelionė buvo neilga: maždaug už pusantros valandos atsidūrėme Bergensteinėje ir tapome iš autobusų išlaipinti tiesiog į vieną Vokiečių policijos nuovadą, kuri buvo įsistatę vieno fabriko darbininkų klube. Mes vis buvome patalpinti vienoje didokioje salėje. Lovų vietoje gavome po matracą, karėvišką antklodę ir žolinę pagalvę. Kada naktį visi tai pasistiedavome ant grindų vienas greta kito, salėje belikdavo tik pora siaurų takelių kur praeiti. Reikia pasakyti, jog gerą salės galą buvo rezervavę sau S.S. puskarininkai, mūsų nelaisvės sąlygos su komendantu Rautenberg ir Gestapo pareigūnu Kemper priešakyje. Tik šį kartą jie buvo nebe vieni, bet su savo meilužėmis, kurios iš kažkur atsirado po priedangą virtuvės patarnautojų bei valgių padavėjų. Tai buvo daugiau negu originalu. Tačiau nei mūsų naciškioji perdėtiniai, nei jų pasirinktos sugulovės nei kiek nesivaržė savo laisvais ir antmorališiais elgesiais prieš internuotus, kurie visi buvo rimti ir senesnio amžiaus žmonės. Kadangi ne mūsų buvę pareigūnai mokytų savo tokius perdėtinius padomuos, tai pasitenkinome paprastu užregistravimu sau į atmintį kalbamo fakto, kuris vaizdžiai parodė, koks tada buvo pas nacių moralės supratimas ir padormas.

Bet mūsų kanaaninkas, pulkininkas Panaget ir tokios sąlygos nesupasavo. Priešingai, jame salės gale, kur buvo maža scena, jis įrengė laikiną kopytėlę, atskirdamas ją uždangalu nuo nejausaus salės paveikslo. Kiekvieną rytą ir kiekvieną vakarą įvykdavo joje pamaldas, nežiurint, kad maždaug tuo pačiu metu kitame salės gale nacių meilužės nesivaržydamos prieš internuotus tvarkė savo tualetus, o vakarais čilbėjo su savo puskarininkais, lyg budamos pas save namie.

Bergensteinėje buvome užlaikyti net 8 dienas. Apie kokius nors gyvenimo patogumus ir higieną, kada visi buvome sugrūsti į vieną palatą ir turėjome voliotis ant grindų, nebegalėjo būti kalbos. Taip pat netenka kalbėti ir apie maistą: turėjome pasitenkinti tuo, ką davė. Jautėme, kad gerų pastangų pas komendantą Rautenbergą, ypač pas maitinimo S.S. puskarininką Schmidtą, aprūpinti mus pakankamu valgiu, neturėjo, bet jie patys turėjo didelių sunkumų gauti reikalingų produktų. Visko pradėjo pas Vokiečius pritrūkti, ypač vietovėse, kur buvo sutelkta daugiau kariuomenės. Ji paimdavo maisto sandėlius sau ir gyventojams tekdavo pakelti visokių trūkumų bei nedateklus. Taigi turėjome ir rages nukentėti, nežiurint jog skaitėmės "garbės internuotais". Karo sąlygos, deja, šį mūsų titulą buvo nubraukusios nuo mūsų kaktų, sujaukdamos mus su kitais nelaimingaisiais žmonėmis, kentėjusiais nuo karo. Skirtumas buvo tik tas, žiū.

kad mes kentėjome dar ir nuo nacių, nors diena iš dienos vis daugiau jautėsi, kad jie jau parbloškiami, bet jų stačiokiškumas nei kiek, arba labai mažai tekitėjo režimo suminkštinimo prasme.

Atsižvelgiant į sunkumus, kokių mūsų perdėtiniai turėjo mus aprūpinti maisto produktais, mums buvo nesuprantama, kodėl mus taip ilgai laikė Bergensteinėje. Šis miestas buvo arti fronto, maždaug 20-25 kilometrai į rytus nuo Koelno, kur vyko smarkūs mušiai. Buvo gerai girdėti kanonada, o naktimis matyti didelės gaisrų pašvaistės fronto pusėje. Anglosaksų lėktuvai, kurie skraidė be pertraukos ant mūsų galvų, mums kas kartą priminė jog tebesame karo veiksmų zonoje. Paaiškėjo, jog buvome mažai atitrūkusi ir fronto užnugarį, bet tik perkelti į šiaurės vakarus išilgai fronto į rajoną, kuris buvo apsaugotas stipresnių Vokiečių karo pajėgų.

Tačiau prie lėktuvų mes jau būvome pripratę, kaip žmogus pripranta prie skrajojančių varnų. Tos modernios varnos mus mažai tekludė, nes į slėptuvę nebuvo verčiami eiti; jos ten kur buvome patalpinti iš viso nebuvo.

Savaime suprantama, bombų ant Bergensteinės nutūpdavo, arba kildavo gaisrų, kartais visai arti mūsų, bet tas mūsų nebebaugino, nes jautėmės, taip sakant, jau pakankamai ragavę parako. Mums terūpėjo viena, kad ta visa karo pekla greičiau pasibaigtų ir kad greičiau pasibaigtų ta mūsų nelaisvė, nes tolimesnis mūsų tarypimas mums atrodė visiškai beprasmiškas dalykas.

Bet štai vėl parodėmą pasirodė tolimesnei kelionei. Tai buvo Kovo 17 d., kada paaiškėjo, jog Vokiečiai prie Koelno tapo sumušti. Ir vėl kramtėme pirštų galus, kad turime pasitraukti, nebesulaukę sąjungininkų motorizuotų avangardų atvykimo į Bergensteinę mūsų išlaisvinti. Atrodė, lyg mus būtų persiekiojęs kažkoks piktas likimas.

Iš pradžių buvome pavežėti kiek sunkvežimiais, iki stoties Olpe. Ten turėjome ilgokai laukti vagonų ir, belaukiant, šalti drėgname urve, t. y. slėptuvėje, kuri buvo iškalta kalno šlaitu prie pat stoties. Saugumo atžvilgiu nuo bombų ji buvo tikrai saugi, bet man "asmeniška" ji buvo labai pavojinga, nes buvau persišaldęs, turėjau aukštą temperatūrą. Nors jokių bombų ant stoties niekas nemėtė, mes buvome sakytoje slėptuvėje išlaikyti apie keturias valandas, kadangi mūsų apsauga buvo neužėjusi į miestelį pasilinksminti. Prie mūsų buvo palikta vos keli karėiviai. Tačiau to užteko, nes kitokių išėjimų iš to urvo nebuvo kaip tas pro kurį buvome suvaryti. Mano reikalavimai ir protestai, kad leistų išeiti pakvėpuoti geresniu oru, nieko nepagelbėjo: teisus pasiliko sargybieniai, nes buvo su ginklais.

Iš Olpe išvažiuojame tik pavakarėje supakuoti į porą vagonų, po ta pačia stipria S.S. komandos apsauga Rautenbergui vadovaujant. Tuo metu išvargome tris naktis ir dvi dienas, kol Kovo 20 d. prieš piet pasiekėme Bad Blankenberg, Turingijoje.

Kad kelionė buvo nelengva — aišku jau vien iš to kad ji užėmė tiek daug laiko, kai normaliais laikais jai būtų užtekę kokių 8-10 valandų. Taip atsitiko todėl, kad mūsų vagonai buvo keiliosios kartų nukabinami nuo traukinio, turėjo kaitaliojoti geležinkelio linijas, nes daug kur buvo sunaikinti tiltai ir tiesiai nebebuvo imanios pravažiuoti. Be to, mūsų pagerbimui, kaip "garbės internuotųjų", mes budavome prikabinami prie prekinį traukinį, kurie eidavo vėžio greičiu. Atrodė, kad niekas nebuvo suinteresuotas mus greičiau nugalėti į naują internavimo vietą, kaip bereikalingą prekę, paprastą balastą. Galimas daiktas, kad naciams nebuvo svetima mintis mus nekalkiausiu būdu nugalėti pas "Abraomą". Progtį tam buvo daug, nes sąjungininkų bombonešiai, ypač visokie smulkesni objektų medžiotojai, veikė labai sąžiningai: nepraleisdavo jokio traukinio, jo neapibėrdami savo triukšmingais kiaušiniiais, visokiais padegamaisiais chemikalais, arba neapspjaudydami didžiųjų kulksavaidžių kulkomis, kurios lengvai pramušdavo vagonų stogus ir sienelės. Tai nuolatant Prancūzai reikalavo, kad mūsų vagonai būtų paženklinėti Raudonojo Kryžiaus ženklais, arba Prancūzų tautinėmis vėliavomis. Bet mūsų komendantas aiškino, kad neturįs atitinkamų savo vyresnybės nurodymų. Reikalavau dar iš aš iš savo pusės, reikalavau, kad iš anksto mus instruktuočiau, kaip mums laikytis, jei įvyktų pavojingasis lėktuvų užpuolimas ant mūsų traukinio. Komendantas išdėdžiai man atskleidė, jog tuo galiu nesirūpinti, nes esą viskas numatyta ir reikalingos instrukcijos apsaugos komandai duotos.

(Bus daugiau)

AMERIKOJE auginama net 216 rūšių kviečių.

Žinios iš Pavergtos Lietuvos

"ELTA" paskelbė iš visiška autentiškų šaltinių kūrinių žinių iš Lietuvos. Mes čia dalį jų patieksime "Dirvos" skaitytojams.

LIETUVOJE VEIKIA DAUG SOVCHOZŲ

Sovchozai tai yra bolševikų valstybiniai dvarai. Juose dirbantieji darbininkai yra bolševikinės valstybės bernai. Šiuo metu visi Lietuvos dvarai apie 106 hektarų dydžio, jau paversti sovchozais. Jais paversti ir pabėgėlių bei išvežtųjų į Sibirkaukiai. Daugiausia jų yra Klaipėdos krašte, kur partizanų veikimas silpniausias, mažžiausia Suvalkijoje. Čia ir kolchozų tebuvo vienas, bet ir tą patį partizanai likvidavę, įsakydami kolchozininkams išsikraustyti. Šie pasikinkę arklukus ir išvažinėję.

PYLIAVOS

Ukininkai turi mokėti valdžiai prievolės žemės ūkio produktus. 1947 m. pyliavos buvo uždėtos kelis kartus. Iš anksto paskelbus pyliavų terminus staiga pakeisdavo ir reikalavimą davę su supliti ankščia. Neišpildę gabenami Sibiran 6 metams. Kas neįstengia mokėti javais — gali duoti gyvulių. Tokiu būdu naikinamas grūdų ir gyvulių ūkis.

Dažnai ukininkai patys atsako dirbti žemę, kad mažiau reikėtų duoti prievolių. 1947 m. neapdirbtos žemės ploto buvo net apie 40%.

LIETUVOS MISKAI VEŽAMI Į RUSIJĄ

Lietuvos miskai be atodairos kertami. Sunaudojami ne tik vietoje, bet ir gabenami į Donbaso sritį. Kol partizanų miškuose buvo daugiau, miškų naikinimas buvo vykdomas silpniau. Miško gaisrų niekas nesusidomėjo. Kas už miškų miškuose bolševikai, beieškodami partizanų bunkerio, tyčia išdegina didelių miškų plotus.

NIEKAS NESIRUPINA KELIAIS

Geležinkeliais judėjimas didelis. Kariniai traukiniai eina kas kelios minutės. Plentai duobėti, jais važinėja okupantai, tik niekas nenori taisyti.

AMATININKAI

negali laisvai verstis savo amatu: jie suvaryti į amatininkų "kolchozus", vadinamus arteleimis. Jeigu kas nori savstoviai dirbti, turi tokius didelius mokesčius mokėti, kad joki būdu neapsimoka.

LIETUVOS SVIESTAS Į MASKVĄ LĖKTUVAIS

Mat, Rusijoje labai stinga maisto, taigi Pabaltijo kraštų riebalai labai reikalingi.

IŠ 2,000 SUDENTŲ TIK 13 KOMJAUNUOLIŲ

Ne kiekvienas priimamas į universitetą, kad ir yra baigęs gimnaziją. Kauno universitete reikalaujama, kad kandidatas į studentus pristatytų vietos kompartijos liudijimą — ištikimybės pažymėjimą. Į universitetą priimami tik tie, kurių tėvai neturi daugiau 18 hektarų žemės. Nežiurint to, Vilniaus universitete iš 2,000 studentų yra tik 13 komjaunuolių.

LIETUVIAI NESĖBRAUJA SU ATĖJUNAIS

Nors bolševikai atgabeno nemažą gyventojų iš Rusijos ir valdžia labai stengiasi, kad atėjūnai su vietiniais susidraugautų ir net per vedybas susigiminiuotų, lietuviai to vengia, nors patys aukštieji komun-

istai pareigūnai čia duoda pavaldžių. Taip, komisaras Žiugžda yra vedęs Rusę. Vienok Lietuviškoji pusė lieka atspari ir gryna. Vedybų skaičius sumažėjęs, nes sumažėjęs vyrų skaičius, netikra padėtis. Dėl to labai sumažėjęs ir gyventojų prieauglis. Šiuo metu Lietuvoje yra apie 2,500,000 žmonių.

VOKIETIJOJE ATKIRSTI LIETUVŲ NEGRIZO

Vokietijos — Rusijos karui baigiantis, daugelis Lietuvių tremtinių buvo atskirti Vokietijos Pomeranijos ir Meklenburgo ar Rytprusių dalyse. Šie lietuviai Lietuvoje nepasirodė.

"RAZDIEVATSI" (IŠSIRENGTI)

Vakarais sutemus gatvės tuštėja, nes žmonės bijo būti apilėšiami. Kas eina — eina buriais, kad geriau galėtų gintis. Vieną vakarą kaž kuris teatralas grįžo iš Kauno teatro. Žemaitės ir Višinskio gatvių kampe jį sustabdė automatu ginkluotas bolševikų pareigūnas ir įsakė "razdievatsia!" — išsirengti. Užpultasis nusivilko apsiaustą ir padėjo ant žemės. Po to jis turėjo nusivilkti švarką, liemenę. Pagaliau jam buvo įsakta padėti ir kelines. Beveikant kelines, pasigirdo kaž kieno žingsniai. Pareigūnas įsakė skubinti, o pats užsimetė automata ant pečių ir čiuo nuo žemės apsiaustą su švarku. Kai jis lenkėsi, užpultasis čiuo automata ir kita ranka stipriai smogė užpuolikiui. Padėtis netikėtai pasikeitė: užpuolikas laikė aukštyn iškeltas rankas, o užpultasis, nors be kelių ir švarko, bet stovėjo su automatu. Šitokioje padėtyje užpultasis nusivarė užpuoliką į III nuovadą.

Budėtojas nustebejęs priėmė atvartąjį, uždarė jį į daboklę, gi užpultasis grąžino drabužius. Kai užpultasis paprašė pasakyti užpuoliko pavardę ir kitas personalines žinias, budėtojas jį nuramino: — Draugas, savo pilietinę pareigą atlikai, gali keliauti namo, o jau toliau mes tvarkysime šį reikalą. Po kelių dienų užpultasis vėl nuvyko į tą pačią nuovadą ir pamatęs išėjusiojo: čia budėjo tas pats, kurį jis buvo čia atvaręs, kaip plėšiką.

Visas KAUNO MIESTO VYKDOMASIS KOMITETAS ISTREMTAS Į SIBIRĄ. Visi Lietuvoje pergyvena baimę dėl nežinios, kada bus suimtas, ištremtas į Sibirą. Taip, 1946 metais buvo suimtas net Kauno miesto vykdomojo komitetas, komunistų partijos organas, už buržuazinių nacionalistinių interesų rėmimą. Mat jie buvo įteikę memorandumą, kad Lietuvoje bolševikinio metodo reikia keisti ir į Lietuvius eiti respektuojant jų tautinį individualumą. Sniečkus juos viešai pasmerkė.

KARINIAI PASIRUŠIMAI. Lietuviai jau nebetiki vakalais, nei Anglijai bei Amerikiečių pagalba, nes dėl jos ir dėl lėto tempo bei dėl įvykių eigos jie daugelį kartų nusivylė. Tačiau jiems kai ką pasako pačių sovietų rengiamasis karui. Be jau Dirvoje paskelbtų davinų, reikia paminėti atnaujintą visos eilės kitų lauko aerodromų. Prie Vilniaus, Mažeikių, Prienų ruošiami raketinių lėktuvų aerodromai. Kaune ir Vilniuje veikia parašutininčių mokyklos. Pašaukti karinei prievolei atlikti 1926-28 metų gimimo vyrai. Visas tris lai-

LVS Seimas Bus Clevelande

Spalių 2-3 d. d.

Kvietimas LVS Skyriams ir Rėmėjams

Lietuvai Vaduoti Sąjunga rengia savo 8-tą metinį Seimą, šeštadienį ir sekmadienį, Spalių 2 ir 3, 1948, Cleveland, Ohio.

Yra svarbių reikalų kuriuos LVS seimo delegatai privalės aptarti, išspresti.

LVS skyriai prašomi rengtis į seimą visu smarkumu. Jau prasideda rudens sezonas, šaukite susirinkimus, išrinkite duokles iš tų narių kurie dar neužsimokėjo, skirkite seimui aukas, gaminkite įnešimus ir patariamus.

Kviečiami į seimą ir šiaip LVS darbuotojai, atvykti padėti svarstyti šios organizacijos reikalus ir planus ateities darbams.

Visi LVS rėmėjai kurie iki šiol gausiai prisidėjo su aukomis, paremdami LVS nuveiktus didelius darbus, ir dabar prašomi pasistengti prisijusti seimui savo auką.

Aukos seimui siųskite Centro adresu. Jūsų aukos bus seime paskelbtos, ir vėliau aukotojų vardai tilps Dirvoje. Prašome jūsų visų tautos!

LVS CENTRO VALDYBA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

das apmoko Lietuvoje ar prie Tilžės. Komanda ir mokymas Rusų kalba. Universitetuose įvestas karinis paruošimas, kur apmokomi vyrai ir moterys. Kariniam ruošimui Kaune vadovauja Gen. Vitkauskas, Vilniaus u-te Gen. Karvelis. 1947 metais atvežta į Lietuvą daug municijos ir prikrauti kariškos medžiagos sandėliai. Patvirtinamos žinios apie pajurių stiprinimą ir tai, kad Klaipėda yra svarbiausia Baltijos pajuryje povandeninių laivų bazė.

KAIP ATRODO IŠ ARČIAU TA GELEŽINĖ UŽDANGA

"ELTA" patiekia ir daugiau žinių apie "geležinę uždangą". Ji esanti užleista tik nuo vakarų, į rytus esą galima laisvai keliauti iki pat Maskvos.

Kas kita jau vakaruose. Taip apsigyvenimui Vilkaviškio ap. reikalingas specialus leidimas. Siena saugojama nuo Lenkijos pusės. Kontrolė eina tik pagal Potsdame nustatytą Rytprusių padalijimo sieną tarp Lenkijos ir Rusijos. Nuo sienos per 800 metrų visi gyventojai iškelti. Nuo jos 20-50 metrų išartas, išakėtas laukelis 12 metrų platumo. Per keliasdešimt metrų nuo jos žemai nutiesta signalinė viela, kurią palietus išsaula raketa. Per porą šimtų m. yra vielų tvora, dviejų metrų spygliuota, plati, kaip karo lauke. Prie sienos įtaisyti bunkeriai, priderinti šaudyti į visas puses. Juose dieną laikomi šunės, paleidžiami naktį. Šunės geriau šeriami, kaip sargybieniai. Viskas paruošta taip, kad negalėtų pralsti nei žuikis, ką jau kalbėti apie žmogų.

Ir vis dėlto lietuviai padaro galimą tai, kur yra negalima: geležinė uždanga atidengiama.

Pagal "Elta" K. Pl.

ESTAI KELIAUJA Į ARGENTINĄ

Anglijoje, į Plymouth uostą atplaukė nedideliu laivėliu 21 Estonijos pabėgėlis, kurie keliauja per Atlantiką į Argentiją. Jie jau atplaukė iš Švedijos, kur jie gyveno nuo 1944 metų, kuomet sovietai užgrobė jų tėvynę. Iš Švedijos jie traukia į Naująjį Pasaulį.

Iš Čekoslovakijos taipgi bėga žmonės nuo komunistų valdžios. Šiomis dienomis į Italiją įleista 1,600 čekų, kurie bėgo iš Čekijos pereiną žiemą, po to kai komunistai užėmė šalies valdymą. Šie pabėgėliai pasidavė IRO globai ir ta organizacija pervežė juos į Italiją.

I.R.O., Tremtinių organizacija, galiausiai tapo United Nations organizacija, bus kontroliuojama UN, kai Danija suteikė savo užgyrimą IRO.

IRO nepilnai tinkamai rūpinasi tremtinių reikalais, nekurie valdininkai tik ir džiaugiasi kad jie gali būti tremtinių valdytojais ir iš jų nelaimės turėti sau gerus laikus.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIMA

MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKY-
MUS I VISAS VOKIETIJOS IR
AUSTRIJOS ZONAS, ANGLIJĄ,
FRANCIJĄ, ITALIJĄ, OLAN-
DIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ,
LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ,
JUGOSLAVIJĄ.
Maisto siuntinių: APDAUSTI
draudimo firmose, pristatymas
GARANTUOJAMAS. Nesuradus
adreso — pinigai grąžinami. Pa-
kely dingęs siuntinys pakeičia-
mas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8-21
DIENOS! I VISUS KRASTUS.
Gerai iš eksportinių produktų.
Pristatymas vykdomas iš sandė-
lių Europoje.

Siuntiant "money order" čekį ar
kt. mok. priemonę, fiksuoti nuro-
dykite gavėjo adresą ir užsako-
mą siuntinėliu — tipo numerius.
Galima užsakyti kelis paketelius
tam pačiam gavėjui.

No. 1 2 sv. taukų, kiaušinių,
2 sv. bekonų
\$8.00 2 sv. salami, desros
2 sv. kenotės, jautienos
1 sv. pieno, miltelių.

No. 2 2 sv. bekonų
2 sv. kenotės, jautienos
\$6.00 2 sv. pietų, Afrik. apels.
marmelado
1 sv. cukraus
1 sv. kavos, pupelių
1 sv. skokolado, blocks

No. 3 2 sv. kiaušinių, taukų
2 sv. bekonų
\$5.50 2 sv. cukraus
2 sv. aukš. rieb. sūrio
1 sv. kavos, pupelių

No. 4 \$2.95 9 SVARAI CUKRAUS
No. 5 \$4.98 9 SV. KAVOS PUPELIŲ

No. 6 4,5 sv. cukraus
\$4.00 4,5 sv. kavos, pupelių

No. 7 200 Chesterfield cigarų
\$2.00 (Išskiriant Vok. ir Italiją)

No. 8 16 sv. sudėtų silkų stati-
nėle (Tik į Vokietiją)
\$5.95

No. 9 10 sv. kvietinių miltų
\$2.85 4 unc. kepimo miltelių

EXTRA RIEBALŲ 6 SV.
2 sv. kenoto sūris
No. 10 2 sv. bekonų
\$7.95 2 sv. kiaušinių, taukų
1 sv. skokolado, blocks
1 sv. cukraus
1 sv. kavos, pupelių

Cia nurodytos kainos įskaito
transportavimo, draudimo ir ki-
tų išlaidas.
Atskirti tarifams su drauguo-
mis, komitetams ir pavieniams as-
menims dėl didesnių užsakymų.
Nedelsdami siųsdien pasakymu
savo kitiems draugams siun-
tinėlius.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

Trumanas Burbulus Leidžia

PREZIDENTAS TRUMAN, pradėdamas savo rinkimų vėjų, pirmutinei savo kalbai pasakyti nuvyko į Detroitą, kuris yra žymus šalies industrinis centras, kur yra daug darbininkų.

Ten vykdamas, Trumanas padarė kokias tai slapstas sutartis su unių vadais, kurie net varu vertė jų kontroliuojamus darbininkus eiti klausyti Trumano kalbos, pagrįsdami nubaudimu kiekvieno unijos nario po \$3 už nedalyvavimą jų surengtame politiškaime mitinge.

Tas jau kvepia sovietiška tvarka — girdim ir žinom kaip bolševikų užimtoje Lietuvoje komunistai prievarta varo žmones į jų mitingus, arba grąšina nubaudimu už nedalyvavimą.

Jeigu šalies prezidentas prie tokių nedorų dalykų prisideda, aišku jis ką nors tiems unių vadams pažada, o darbininkai turi tapti vėdu pastumdėliais.

Trumanas užsigėdė grąžinti unių vadams jų turėtą seną raketierišką sistemą, kokia buvo įvesta anais New Dealerių laikais, kada unių vadams buvo atiduota visa kontrolė darbininkų ir darbo.

Trumanas rėkė-prisiekavo kad jis panaikins Taft-Hartley darbo įstatymą, jeigu jis vėl bus išrinktas prezidentu. Mat, neturi ką daugiau žadėti, ir darbininkus nori apmulkinti norėdamas išpusti burbulus buk tas įstatymas yra darbininkams „pražūtingas“.

Darbininkai jau turėjo pakankamai laiko patirti ar tas įstatymas jų reikalams pakenkė. Pakenkė tas įstatymas tik komunistams unių vadams ir lupikams unių raketieriams kurie darbininkų vardu sau kyšius grobė.

Trumanas pats neseniai naudojosi tuo pačiu Taft-Hartley įstatymu sutramdyti viešų reikmenų ir viešo judėjimo unių streikus. Kodėl jis dabar tą įstatymą randa jau „darbininkų pavergimo įrankiu“?

Tas įstatymas leidžia darbininkams streikuoti, jeigu nepavyksta su darbdaviais susitarti dėl naujų algų. Bet tas įstatymas reikalauja kad komunistai ir kiti kenksmingi unių vadai išeitų į viršų ir parodytų tikrą savo veidą. Tas įstatymas tiek sugyveno unijas kad rimti jų nariai darbininkai dabar patys stengiasi atsikratyti komunistų, pasislėpusių unių vadovybėse.

Sovietų Rusijoje, kaip žinoma, darbininkas ar darbininkų grupė, pasikursčius streikuoti, reikalauja sau algų pakėlimo ar darbo valandų sutrumpinimo ar mokėjimo už viršlaikį, tuoj atsikratyti prie saudų sienos.

Anglijoje, kur socialistai valdo, darbininkams su-streikavus tuoj kariuomenė verčia darbininkus dirbti.

Amerikoje, kur darbininkai turi pilną laisvę ir teisę streikuoti, pats šalies prezidentas išeina prieš Kongreso priimtą įstatymą, ir susibičiuliavęs su unių vadais žada jiems visokius patogumus ir kontrolę ant darbininkų laisvo judėjimo ir protavimo. Jeigu tai neteisėybė, unijos vadai nebutų grąšinę darbininkams \$3 pabauda už nenuėjimą Trumano leidžiamų burbutų klausyti.

Prezidentas Truman, nuvykęs į industrinį miestą pilną dirbtuvių darbininkų, apgavimai žada jiems palai-kyti aukštas algas ir nupiginti pragyvenimo kainas. Tas pats Truman, nuvykęs kalbėti ukininkams, jiems pasako- kos jog jis palaiyks aukštas ukų — maisto — produktų kainas, mokėdamas ukininkams priedus už jų išaugina-mus pėrviršius, kad maisto kainos neatpigėtų, kad uki-ninkai turėtų didelius pelnus, ir žadės nupiginti uki-ninkams reikalingų industrinių padargų, kuriuos gami-na aukštas algas gaudami darbininkai.

Didesniam apgavimui žmonių, prezidentas negalė-damas nei maisto kainų nupiginti, nes jis nori palaikyti jas aukštomis, nei dirbtuvių išdirbinių kainas sumažinti, nes darbininkams žada aukštas algas, — suka išvedžio-ja buk jis nori ivesti kainų kontrolę.

Kas yra kainų kontrolė, ka Trumanas nori šalyje įvesti? Nagi kad darbininkų išdirbami gaminiai nepar-siduotų aukščiau prezidento paskirtų OPA ar kitų agen-tų nustatytu kainų; kad ukio produktų kainos būtų pi-ginamos, gal kaip jos buvo 1946 metais.

Bet kaip jis gali kainų kontrolę pritaikyti savo ža-dėjimais aukštų kainų ukininkams už jų produktus ir didelių algų dirbtuvių darbininkams?

Trumanas, lošdamas savo dviveidišką politiką tarp dar-bininkų ir ukininkų, ten kur jis gali tuščius burbulus leisti, tačiau visai užmirš apie savo paties nedorai par-duotas Europos tautas. Jis, 1945 metų vasarą, Vokietiją nugalėjęs, susitkęs su Stalinu užtvirtino visus pirm-tų kitų negudrių diplomatų padarytus apsirikimus ir da-vė naujus pažadus Stalinui Europos tautas pavergti, su-kurti Europoje chaosą, kuriam ir po šiai dienai nema-tyti galo.

Jis atsisako kalbėti ir nežino kaip toliau apgauti tų Europos pavergtų žmonių tautiečius Amerikoje. Jei-gu jis dar sugalvos kokius burbulus ir šiuo atveju, mes visi visgi turime būti atsargūs ir suprasti kad jis tiktai mūsų balsų įieško. Jeigu būtų išrinktas, jis ir toliau tęs-tų tą savo tupčiojimą ir nuolaidų politiką, ir Sovietai po senovei valdytų savo pavergtas tautas.

Baltajame Name pralaimė pasodinti tokį žmogų kuris nei Teherane nei Jaltoje nei Potsdame nepadarė jokių prižadų, ir kuris mato kas pasaulyje darosi ir ga-lės pasakyti ir Stalinui ir jo kitiems gizeliams jog jau laikas atstatyti pasaulyje taiką rimtais, anksčiau Ame-rikos nustatytais principais.

Lapkričio 2 diena ateis netrukus — ir visi Lietuviai balsuotojai privalo rupintis balsuoti už THOMAS E. DEWEY į prezidentus.

Lai BALF Pasimokina iš šių Žydėlių

Bendras Amerikos Lietuvių Fondas (BALF) dabar skelbia naują atsisaukimą į Amerikos Lietuvių prisistūti aukų, prasi-dėjus judėjimui atgauti daug- liau Lietuvių tremtinių sulgy- naujo DP įstatymo, ir šelpimui Europoje dar tebešančių mu- sų išvietintų žmonių.

Kiek tų aukų suplauks gali- me spėti — labai menkai.

BALF taipgi rengia savo me- tinį seimą, kuris įvyks Chica- goje Spalio 14-15.

Kiek seimui bus susiūsta au- kų? Kiek Chicago Lietuviai, kur jų yra tikrai turtingų, pa- rodyš savo duosumą savo nu- kentėjusių vientaučių pagelbė- jimui?

Ar BALF'o vadovybė planuo- ja kokį ypatingą vėjų daugiau aukų sukėlimui?

Ar nevertėtų mums pasimo- kinti iš žydų?

Štai, palyginamai nedideli- me mieste, Youngstown, Ohio, žydai rengia vakariene. Vaka- rienė rengiama bendriems žy- dų tautos šalpos reikalams.

Toje vakarieneje kalbėtoju pakviesta žymus žydų filmų artistas Eddie Cantor, kuris ne- senai sugrįžo iš Europos.

I tą vakariene kviečiama žy- dai biznierių ir profesionalai, ir bendrai pasiturintieji.

Vakarienės kaina dalyviams nustatyta tik — po \$505.00!

Tai vakarienei tikisi svečių iki 125. Vakarienės kaina \$5, o \$500 yra auka žydų reika- lams. Ir, palyginamai maža žydų kolonija Youngstowne ke- liu valandų bėgiu sukels virš \$60,000!

Ar Amerikos visi Lietuviai pajęs sudėti BALF'ui tokią sumą per ištisą metą?

Ar nereiktų BALF'o vado- tybei pasimokinti iš žydų? Ar nereiktų panaudoti progą duo- ti Chicago Lietuviams turtuo-

liams ištiesti savo didelę ranką Lietuvų šalpos tikslui, BALF'o seimo proga?

Ar BALF'as ir toliau savo seimo metu parengs tik puoš- nias vakarienes delegatams pa- sivalgyti, o delegatai atvyks tik paklausti sausų raportų?

Kodėl Lietuviai vis turi bu- ti Lietuviškai užsilikę, be jo- kių sumanymų padidinti savo šalpos fondus?

Yra Lietuvų kurie norėtų pasididžiuoti ir stambių aukų davime, jeigu būtų tinkamai apie juos apsisukti.

SVARSTOMA EURO-POS VALSTYBIŲ FEDERACIJA

Šveicarijoje, Rugsėjo 1 pra- sidėjo suvažiavimas apie 200 Europos asmenų, iš 10 valsty- bių, kurie yra pasiryžę paruo- šti planus steigimui vakarų Eu- ropos valstybių federacijos.

Tie delegatai, susirinkę ne- oficialiai kaip atstovai nuo sa- vo šalių parlamentų, apkalbės galimybes sudarymui Europos laisvų šalių federacijos sulgy- britų parlamento nario Mac- Kay parašytos programos.

Europos Tautų Federacija ar Suvienytos Europos Valstybės yra nekurių geros valios žmo- nių senai siulomas planas, tik gaila, jis vargiai įvykinamas.

Tautose gali būti geri norai, tačiau kai tarp gerai norais susijungusių žmonių pasisuka piktos valios žmonės, jie viską suardo.

Gera valia ir prakilniais no- rais buvo sudaryta Tautų Są- junga, tačiau tie gerų norų va- dai ir valstybės nepajėgė suval- dyti vienos, kitos, trečios pa- skiros valstybės, kaip Japoni- ja, vėliau Vokietija, toliau So- vietų Sąjunga, suardyti orga- nizaciją savo užsigėdimo gro- bi kaimynės. Kitos visos liko išsižiojusios bestovinėčios, nieko nedarė suvaldymui agresorių, užtarimui užpultų šalių.

ALUMINĄ išrado 1825 me- tais Danas mokslininkas, ir ta- da aluminas buvo tik 37-tas ži- nomas metalas.

TYLIAM VAKARE

Dieve, kaip liudna ir kaip gera
Tavo tyliai vakare —
Giliai širdy darželio gėlės šnera,
ir saulė leidžias ties giria —

Giliai širdy — Iš darbo grįžta
ramiai pailsusi šeima —
Ar praeitis brangi sugrįš ta?
Ar ji sugrįš dar man?

Dieve, kaip sunkios, sunkios dienos
be gimos žemės mielių takų —
Mintimis vaikštau, renku purienas,
ant kelio įjėvų žiedus renku.

Marijos giesmę girdžiu seklyčioj —
Užmerkto akys snusta maldoj —
Besikalbėdami sugrįžta,
pavargę minga, suminga tuoj.

Dieve, kaip gražus praėjė mirksniai!
Ka veikia liepos be mangės?
Giliai širdy — Šį vakarą su jomis pravirksiu.

Naktis iš girių saulę parves.

Alė Rūta.

LIUDAS JURGINIS

(Benys Rutkunas)

Vaikšto po kiemą, vartuose žydi
rudenis vargas.
Liudi palangėj galvą nulenkęs
jurginas margas.

Vasara žiedus ne sau augino —
nuriško pirštai.
Kaip peteliškės, vėjo augintos, —
svajonės miršta....

Br. Ketarauskas.

VISATA

(Pabaiga)

Planetų yra nedaug ir geriau jas pažįstame, negu žvaigždes, nes jos yra arčiau mūsų. Plane- tų nuo žemės tolis yra ne vienodas. Jos visos skrieja apie Saulę. Kurios yra arčiau Saulės, tos aplekia ją greičiau; kurios toliau nuo Saulės, tos apskrieja apie ją pamačiau. Planetos lekia čia artėdamos prie Saulės, čia toldamos nuo jos. Didžiųjų planetų yra devynios, mažų planetų — daug. Didžiosios planetos yra pavadinotos senovės Romėnų dievų vardais. Pagal jų tolį nuo Saulės jos stovi šiaip: Merkurijus, Venera, Žemė, Marsas, Jupiteris, Saturnas, Uranas, Neptunas ir Plutonas. Visų didžiausia planeta yra Jupite- ris. Ta planeta yra beveik pusantro tukstančio kartų didesnė už žemę, ji yra didesnė savo tūriu už visas kitas planetas drauge paimtas.

Merkurijus yra mažiausias iš didžiųjų plan- etų. Jis apskrieja apie Saulę per 88 dienas. Saulė ant Merkurijaus kaitina šešetą kartų stipriau, kaip ant žemės. Joks mūsų gyvis negalėtų pa- kelti tokio karščio. Merkurijų stebėti yra sunku, kadangi jis yra labai arti Saulės, kurios spindė- jimas neleidžia jo gerai įžiūrėti.

Toliau nuo Saulės yra Venera. Tai yra arčiausia planeta nuo mūsų žemės. Ji yra gražiausia ir ryškiausia žvaigždė iš visų žvaigždžių. Ji gyvoje kalboje yra vadinama Vakarine arba Aušrine. Ją geriausia galime matyti Sauli nusileidus arba dieną auštant. Ji beveik tokio didumo, kaip ir mūsų žemė.

Įdomi yra planeta Marsas. Ji turi panašias klimatinės sąlygas, kaip mūsų žemė. Dienos ir naktys kinta beveik taip pat, kaip ir žemėje, bet jo metai yra dvigubai ilgesni už mūsų. Tenai yra metų laikai. Šiokia tokia atmosfera yra ant Marso. Yra šiltų ir šaltų kraštų. Saltoje Mar- so dalyje sninga, vanduo užšala ir paviršių ap- dengia sniegas arba ledas. Nuo Saulės spindulių tas sniegas ištirpsta. Vienu laiku buvo atsiradę mokslininkų, manančių, kad Marsas yra tam tik- rų gyventojų gyvenamas. Bet paskui buvo įrody- ta, kad ta pažiūra yra nevykusi, nes tokiose są- lygose, kokios yra Marse, mūsų žemės gyvybė negali klestėti.

Juo toliau nuo Saulės planeta, juo ilgesni keliai turi likti. Sakysime, jeigu gyventume Ura- ne, kuris yra nutolęs nuo žemės per pusrėčio šimto milijonų kilometrų, tai mūsų vaikas su- spėtų ten užaugti ir pasenti, kol Uranas tik vie- ną kartą apskrietų Saulę. Vaikas, tenai gimęs pavasarį per vasarą užaugtų, o gale žiemos būtų 84 metų senis.

Tam tikrais laiko tarpais pasirodo danguje uodeguotos žvaigždės, vadinamos kometomis. Se- niau kometų pasirodymas sukeldavo žmonėse di- delę baime. Mat, jie manydavo, kad Dangiškoji Galybė per jų pasirodymus duodavo ženklą pa- sauliui apie artėjančias žmonijai nelaimes. Tuo tarpu šiais laikais yra išaiškinta, kad jų pasiro- dymas mūsų padangėje negali pranešti nei blo- ga, nei gėra. Kiekviena kometa, kaip ir žemė, yra dangaus kunas ir skrieja jai nustatytu keliu, iš kurio negali niekur ir niekada iškrypti.

Planetos su savo palydovais, kai kurios ko- metos su Saule sudaro vadinamą Saulės šeimą. Tą Saulės šeimos sistemą vadiname pasauliu. Žvaigždės savo struktūra yra panašios į Saulę. Jeigu jos nebūtų nuo mūsų taip toli, tai jos išviestų ne menkia, o kai kurios net stipriau už Saulę. Vadinasi, kiek žvaigždžių yra danguje, tiek, musičiai kalbant, pasaulių. Kyla klausimas, ar galima suskaičiuoti, kiek ant dangaus yra žvaigždžių. Pažiūrėjus iš pirmo žvilgsnio į dangų atrodo, kad tai yra negalima padaryti, kadangi susidaro įspūdis, kad žvaigždžių yra begalo daug. Bet pradėjus skaičiuoti jas, tai galime su gero- mis akimis jų priskaičiuoti viename dangaus pus- rutulyje apie tris tukstančius. Vadinasi, su pli- komis akimis galime priskaičiuoti žvaigždžių apie šešetą tukstančių. Bet per padidinamusius stik- lus dar daugiau galime jų priskaičiuoti.

Be žvaigždžių dar ant dangaus matome bal- tas dėmes bei ruožus. Tie ruožai yra sudaryti iš žvaigždžių. Mat, tos žvaigždės per milijonišią to- lį atrodo, kad yra viena prie kitos ir negalima jų vienos nuo kitos atskirti. Vienas iš tų didžia- siųjų ruožų, kuris eina per visą dangų, yra vadi- namas Paukščių Taku. Tokių panašių sistemų į Paukščių Taką yra daug. Vien Paukščių Take yra priskaitoma milijonai žvaigždžių. Tokiu bu- du, kaip matome, ant dangaus žvaigždžių yra la- bai daug, bet jų skaičius, pagal mokslininkų įro- dymus yra aprėžto didumo.

Kyla klausimas: kaip toli tos žvaigždės yra nuo žemės. Nuo arčiausios žvaigždės šviesa ei-

na apie 4% metų iki žemės. Reikia žinoti, kad šviesa per sekundę padaro 300,000 kilometrų ke- lio. Tai pagalvokite, koks yra tai tolis, kurį švie- sa nueina per 4% metų. Tai yra be galo milžiniš- kas tolis. Tuo tarpu tėra žinoma tik vienintėlė žvaigždė, nuo kurios šviesa taip greitai ateina. Yra tokių žvaigždžių, nuo kurių šviesa eina de- šimtimis, šimtais, tukstančiais, milijonais metų. Tai iš to galima suprasti, kokie tai milžiniški dangaus kunai yra tos žvaigždės, jeigu tokiuose toliuose dar galime jas matyti.

Iš žvaigždžių pasaulio nagrinėjimo, žinome kad žvaigždės ant dangaus matome ne tokioje padėtyje, kurias jos dabar užima, bet tose pa- dėtyse, kuriose jos buvo išleisdamos mūsų da- bar regimus spindulius. Vadinasi, jeigu matome žvaigždę, iš kurios šviesa eina šimtą metų, tai ta žvaigždė toje vietoje buvo tik prieš šimtą me- tų, o kur ji yra dabar, tai matys žmonės tik po šimto metų. Tą patį galime pasakyti apie kiek- vieną žvaigždę. Tokiu būdu žvaigždžių pasaulio vaizdas yra tikrovėje ne toks, kokį jį matome. Taigi Visatos vaizdą, kuriuo taip žavimės, tikre- nybėje nepažįstame. Ir aiškus dalykas, kad jo niekas ir niekuomet nepažins.

Dažnai naktimis matome krintant žvaigž- des, kurios palieka paskui save šviesias žymes. Ypač rudenį ir pavasarį dažnai matyti daug jų krintant.

Krintančios žvaigždės yra ne kas kita, kaip tie dangaus akmenys, kurių daugybė, kaip ko- kios dulksės laksto dangaus erdvėje. Kai jie pa- kliuva į mūsų oro sluoksnį, tai žemė juos pri- traukia, ir jie belėkdami trinaš į oro dalelytes, nuo ko įkaista, netgi sudega. Tos krintančios žvaigždės yra vadinamos meteorais. Kai kada ak- menys nespėja sudegti ir nukrenta žemėn.

Nauji mokslo šaltiniai skelbia, kad ta erdvė, kur yra išsidėstę dangaus kunai, didėja, kitaip tariant, dangaus kunų erdvė plinta.

Tai toks, apgraibomis kalbant, yra visatos vaizdas.

EKSTRA! 288 DAINŲ KNYGELE

LEISKIT ! TĖVYNE

Kaina su prisijuntimu \$1.00

(Kišeninio didumo — 272 puslapių)

Dirva gavo Europoj naujai išleista knygą įvairių Lietuviškų liaudies dainų ir kitokių pavadintą — „LEISKIT ! TĖVYNE“. Tai nepaprasta knygelė — tiesiog didelė knygą, 272 puslapių didumo, ir joje telpa net 288 žinomų eilėraščių. Skubėkit įsigyti sau vie- ną iki jų turime. Ji suteiks jums didžiausio malonumo, nes rasite daugybę savo ži- nomų dainų, ir daug tokių kurias turėtumėt žinoti. Išleido „Mintis“, Vokietijoje.

Reikalaukit Dirvoje

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisijuntimu \$1.50

Didelė, 170 puslapių knygą nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilų. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti val- giai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi ru- pensio ir vargo su gaminiu valgių, priva- lo įsigyti šią naudingą knygą.

SAPNININKAS

Kaina su prisijuntimu \$1.50

Nauja Sapnų knygą, aiškinanti visokius sapnus, vėl galima gauti Dirvos knygynė. Su užsakymu siųskit pinigų.

Reikalaukit Dirvoje

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusk. didumo knygą — kaina \$2.00

Štai didžiausia knygą kokią tik galit tikėtis gauti už \$2.00: paveiksluota, tvirtais audimo viršeliais, lengva kalba parašyta, stambiomis raidėmis. Apsakoma pasaulio istorijos eiga, ką privalo žinoti kiekvienas norintis platesnio išsilavinimo. Aprašoma įvairūs būvę didieji karai kurie nulėmė žmonijos gyvenimo kryptį, valstybių persitvarkymus.

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykit prisijusti jums šią 610 puslapių didumo žmonijos istorijos knygą.

REIKALAUKITE DIRVOJE

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

Laidotuvių Varpai

Liudnos Eisenos Pradžia

SU NERIBOTU pasipiktinimu klausomės kalbų apie taiką, nes tos visos kalbos kas valandą mus artina prie karo. Uždarose susirinkimuose, siaurame draugų ratelyje, namuose su vaikais, žmona ir pažįstamais juokiamės iš visų "taikos kalbų" ir slapta mintyse bei širdyje ruošiamės naujam jėgų ir valios išbandymui.

Bežiūrėdami taip ilgai į veidmainius diplomatus ir taip ilgai beklauysdami apgaulingų žodžių, visi pradėjome darytis veidmainiais... melagiais ir netikėliais. Pėr tokią gausybę klaidų, sukičių ir intrigų, beveik visas pasaulis prarado supratimą apie teisę, apie žmogaus vietą valstybėje ir tautoje, apie pagarbą kitiems ir apie laimę visų ir visur. Senis Anglas Bernard Shaw teisingai neseniai pasiūlė sudaryti žodyną, kuriame būtų visų vienodai išsiaiškinta bent svarbiausieji politikų ir diplomatų vartojami žodžiai. Dabartiniam sąmyšyje nebesusikalba ne tik valstybės, bet ir kaimynas su kaimynu... viena bažnyčia su kita, vienas žmogus su kitu.

Štai praėjusią savaitę suvažiavo Olandijoje (Amsterdame) visų bažnyčių atstovai (išskyrus tik katalikus ir Maskvos pravoslavus). Ir tame "šventame Kongrese" buvo tiek ir tokių kalbų, kad jis beveik visai nesiskyrė nuo paprasčiausios konferencijos, kurioje dalyvauja sovietai ir... Amerikiečiai su Anglais. Bažnyčių kilmingieji atstovai pasidalino į grupes ir vieni kalbėjo už kovojančią bažnyčią, kiti už kenčiančią.

Toks šviesus, pasaulinį garbę net praeigęs protestantas Karl Barth (iš Šveicarijos) — ir tas suabejojo dėl teisybių skelbiamų iš sakyklų. "Ar Maskvos priekaištai", kalbėjo jis, "jog nesame geri demokratai, neturi nei trupučio teisybės? Aš bijau, kad elgamiesi taip kaip dabar elgamiesi, nes nepajęsi atlaikyti komunizmo net ir tada, kai pasikeis pasaulio sąlygos."

I šiuos žodžius atsiliepdamas evangelijai bažnyčios atstovas Čekas L. Hromakda, šitaip kalbėjo: "Mes jau matome senoj pasaulio galą. Kapitalistai, apakinti baimės, nesistengia suprasti tai, kas dabar pasaulyje dedasi. Nereikia pervertinti Amerikos galybės ir reikla visiems žinoti, kad yra neįmanoma sutvarkyti pasaulį antikomunistiniu pagrindu. Nors komunizmas ir yra bedieviškas, bet socialinėje srityje jis turi tokių dorybių, kokias palaiko ir platina visos gyvosios bažnyčios."

J. Foster Dulles norėjo atsakyti Karl Barth'ui ir Hromakdai. Iš jo kalbos, ginančios Amerikos politiką, verta prisiminti štai ką: "Taika tegali būti užtikrinta tik tokiais dėsniais, kurie nepažeidžia doros ir kurie pripažįsta dvasinę žmogaus vertę. Galima prileisti, kad komunistai šiuo metu nenori karo; bet jie to nenori tik dėl dabartinio aplinkybių, o ne iš nusistatymo, nes prieš vartą ir jėga yra jų nepakeičiamas veikimo budai."

Dulles, kurs bus Amerikos užsienio reikalų ministras, jei Dewey ateis į Baltuosius Rūmus, pažįsta gerai komunizmą ir komunistus. Bet neužtenka

venimo taika" ir yra "kapų taika". Sovietai visuose kongresuose ir visose konferencijose tenori tik "kapų taikos".

Nesibaigiančios Krizės

KELEIVIAI jaučiasi ne kaip kai pačiame audros iniršime laivo kapitonas ima ir pasigeria... Prancūzija jau trečiometai plaukioja tokiame laive. Ir jei kas trys mėnesiai ji keičia vyriausybę, tai kas tris dienas ji keičia savo gyvenimo būdą, nepajėgdama surasti geriausio. Po karo Prancūzija jau turi dešimtą vyriausybę ir visos jos buvo sudarytos iš įvairiausių partijų. Pati Prancūzija išsidalino į skaitlingas grupes, kurių programos nepajėgia susiderinti. Visas kraštas blaškosi, nerimsta, nervinasi ir negali surasti darbui ir gyvenimui reikalingos lygsvaros.

Išstatyta Europos avangarde Prancūzija traukia visų akis. Visi ją stebi, visiems ji rūpi ir visi jaudinasi, kai tas "avangardas" neatlieka jam skirtų uždavinių. Sovietų Sąjunga vertina Prancūziją kaip dinamišką, kuris, atėjus laikui, galės būti panaudotas komunistinės politikos tikslams. Gi Amerika žiūri į ją, kaip į jėgą, kuri bus ypatingai reikalinga tada, kai ateis valanda rimtam Europos pertvarkymui. O pati Prancūzija tauta taip susigadino nuo tų sovietų-Amerikiečių konkurencijos, kad nebežino, katro akimis daugiausiai žavėtis... Sovietai su stipria komunistų partija sugebėjo pažadinti daugelį Prancūzų klaidingų vilčių. Jais sunku dabar nuraminti. Ir ypatingai sunku dar dėl to, kad didžiųjų valstybių santykiai neišvengiamai krypta į naują susidurimą. Prancūzija stovi ant kryžkelės ir bus pirmutinė kurią trauks arba Rusai arba Amerikiečiai. Baimė tokio rytojau ir nulemia visą Prancūzijos vidaus politiką.

Europos valstybių kelias po karo pasisuko socializmo pusėn. Prancūzija buvo pirmoji, kuri skubėjo užveisti pas save socializmo sėklą. Ji pirmoji ėmė rausti kapitalizmo šaknį. Bet įvykiai taip klostėsi, kad Prancūzija nespėjo išauginti socializmo ir nespėjo išrauti kapitalizmo. Ji atsidūrė pusiau-kelyje ir patapo auka didžiųjų amžiaus srovių. Amerikiečiai su "Maršalo planu" nori pagelbėti Prancūzijai atsikratyti "socialistinių pančių" ir grąžinti ją į kapitalizmo vieškelį. Sovietai betgi nuolatiniu grąšinimu Europai palaiko pačioje Prancūzijoje darbo klasių jėgas, kurios visomis priemonėmis priešiasi Amerikos pastangoms. Padėties raktas guli socialistų rankose, nes nuo jų baltų priklauso, ar Prancūzija turės dešinęjančią ar kairėjančią vyriausybę. Ikiol Prancūzija socialistai viską darė, kad vyriausybės politika laviruotų neaiškiamame viduryje... Už tai visais Prancūzijos gyvenimas ir buvo panašus į neužbaigtą rėmus: jokioje srityje nėra iki

galo dagalvota ir įvykdyta. Visur sustota pusiau-kelyje. Toks neiškūmas ir gimdo nesibaigiančias krizes.

Kuo Baigsis Bala?

KAIP visi laidotuvių varpai baigiasi karsto įleidimu duobėn, taip turėtų baigtis ir visi tarptautiniai skandalai: tas, kas miršta, turi būti palaidotas. O miršta kasdien daugelis dalykų politikoje. Žiūrėk, dar vakar buvo gyvas Palestinos klausimas, o šiandien mažai jau kas benori juo interesuotis. Vakar visą dėmesį traukė Berlynas, o šiandien jis kaž kaip nuksendo Maskvos juokingų pasikalbėjimų jūroje. Vakar mus įdomavo Jugoslavija, Graikija, Korėja, Suomija, Čekoslovakija, Prancūzija... o šiandien jau nauji rupeščiai veja vienas kitą. Tik viskas darosi taip, kad tie "politiniai lavonai" kraunasi vienas prie kito, puva ir nuodija visą žemės rutulį. Niekas neturi pakankamai drąsos juos suversti duobėn... Tautos ir valstybės sudaro iš visų savo reikalų lyg kokią milžinišką procesiją, kuri traukiasi liudnai niuniadama laidotuvišką giesmę, nežinodama, kur jų laukia kapų duobė. Taip ir klaidžioja tautų politikos su lavonais, o paprasti žemės gyventojai yra verčiami klausytis dieną ir naktį įkyrių laidotuvių varpų. Jei netikėtume, kad tas klaidžiojimas su lavonais nebus amžinas, tai nieko nebeliktų, kaip tik nuleisti rankas ir pasiduoti likimui. Laimei, mes tikime, kad ta klampi pasaulinės politikos bala baigsis kapais ir po paskutinių ašarų galėsime vėl gyventi protingesniu gyvenimu.

RUOŠIA VAKARŲ VOKIETIJAI KONSTITUCIJĄ

Vokietijoje, Bonn mieste, suvažiavo delegatai sudarymui parlamentarinės tarybos kuri paruos vakarų Vokietijai konstituciją. Tai pradžia darbo sudaryti atskirą nuo sovietų užimtos dalies Vokietijos valstybę.

Trijų Vokietijos zonų — Britų, Prancūzų ir Amerikiečių — išrinkti 65 delegatai susirinko dviejų savaitių laikui, ir to laiko bėgiu turės būti pagaminta naujai atsikuriamai, nors suplesyčiai, vakarų Vokietijai valstybei tvarkyti konstitucija.

Vakarų Vokietijos sudaryma remia Amerika, Belgija, Britanija, Prancūzija, Holandija ir Luksemburgas.

Delegatai į tą konferenciją išrinkti nuo visų svarbesnių Vokietijos partijų.

AFRIKOS vienai negrų gentei leopardas, taškuotas draskantis žvėris, yra šventas gyvūnas. Jų žmogus nužudęs tą žvėrį gali būti nubaustas mirtimi.

DABAR GAUNAMA — TIK UŽ \$2.00

LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

Didelė LVS išleista knyga, gausiai paveiksluota, atiduodama Amerikos Lietuvių visuomenei dabar tik už \$2.00 (pirmiau buvo \$3). Pirkdami šią Lietuvišką knygą, paremsit išleidimą tos knygos Angliškoje kalboje. Kurie galit, pridėkit savo auką Angliškai knygai leisti. Siųskit savo užsakymą dabar:

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

Šiuo \$... knygai "Lietuva Tironų Pančiuose", prašap pasiūsti ją šiuo adresu:

Vardas
Adresas
Miestas Valstija

"Vilties" korporacijos studentės, Vokietijoje, savo vasaros stovykloje Alpių kalnuose, aptaria savo tolimesnę veiklą. (Nuotr. B. Gaidžiūno.)

Stalinas, Kruvinasis Valdovas

(Tęsinys iš pereinio nr.)

LIAUDIES KONGRESO IR DARBININKŲ SUVARŽYMAS

1929 metais, sulyg Kremliaus valdovų įsakymo, Rusijoje buvo pravesta žemdirbių kolektivizacija, taip sakant visi ukinkai priversti stoti į kolhozus, išvien dirbti žemę ir jos derlių rinkti, didesnei sovietų garbei.

Tą vykdant, apie Kovo pradžią 1930 metais, kaimiečių buvo kilo subruzdimai ir pasipiktinimas mažaisiais sovietų viršininkais kurie vykdė Stalino ir jo padėjėjų įsakymus.

Bet Stalinas sugalvojo kad jis gali įgyti pagarbą muzikų tarpe, ir štai ką jis padaro: jis paskelbia savo organuose pamerkimą tų mažųjų komisarų kuriems jis įsakė ukus kolektyvuoti, tuomi pasidarydamas muzikų geradariu ir užtėru.

Stalinas pasigrobė į savo nagus ne tik paskirų asmenų bet ir valdžios skyrių vadovybę. Sovietų Komunistų partija kitados buvo pati svarbiausia politinė įstaiga Rusijoje. Nuo to kai bolševikai laimėjo, pradedant 1918 metais iki 1925 metų, nežiurint vidaus nerimų ir šalje siautiosio bado, partija laikė suvažiavimus kas metą. Tada, po Lenino mirties, Stalinas tapo diktatoriumi. Jis suretino partijos metinius suvažiavimus iki to kad nuo 1939 metų visai suvažiavimų neįvyko. Partija turėjo atiduoti visą autoritetą Stalinui.

Taip pat ir Sovietų darbininkų profesinės unijos, kurios kitados laikydavo savo suvažiavimus kasmet, dabar jau nuo 1932 metų neturi teisės suvažiuoti. Jos liko tik popietinės organizacijos. Panašiu būdu, Sovietai, Kominternas, visi valdžios departamentai ir visos Rusijos socialinės, profesinės, kultūrinės ir politinės grupės liko suvaržytos iki tiek kad jų vardas sulyg reikalo tegali kalbėti Didysis Raikonas Tėvas.

Iki pastarų laikų, Stalinas netik valdė ir tvarkė visą Sovietų tarptautinę ir vidaus politiką ir ekonominį gyvenimą; jis rado laiko cenzuroti rašytojų noveles, teatrų filmus ir veikalus, ir net kišosi į muzikos sritį, kurioje jis yra didžiausias neįmanėlis.

Kuomet Stalinas nuėjo pamatyti Šostakovskio pagamintą proletarišką operą, "Mtsensko Makbeta", ji jam nepatiko. Iki tol ta opera buvo statoma per du metus su didžiausiu pasisekimu ir sovietų kritikai ją gyvė kaip geriausią. Bet Stalinui joje nebuvo pakankamai melodijos. Jam patiko liaudies dainuokos, o ši opera susideda iš komplikotos muzikos. Tą Stalinas pasiūkė pas save Zaslavskį, kuris už kelių dienų patalpino sovietų organe Pravda pasmerkti tą operą ir Šostakovskį. Tuoj ta opera tapo uždrausta statyti. Kritikai kurie ją garbino tuoj pradėjo su pasiūlykėjimu tą operą sovietų spaudoje niekinti. Jei Stalinas taip nori, visi šuneliai turi loti sulyg jo užgaud.

DIRVAI išsirašyti nereikia laukti pradžios metų. Išsirašykite dabar. Pusei metų \$1.50.

TAMSUS STALINAS NORI BUTI GARBINAMAS

Turėdamas savo rankose galybę iki tiek kad nuo jo priklausė gyvenimas arba mirtis, ir artistinė kuryba, ko Stalinui daugiau reikėjo? Pagyrimų! Jis užsitarnavo įvairių pagyrimų pastatydamas miestų ir įmonių, darbininkus vergystės botažu vadydamas. Be kitų jo laimėjimų, jis, kad ir kitus apgaudamas, parodė kad jis nugalėjo Vokiečius, užėmė Berlyną. Už tai jį garbino sovietų komisarukai ir jo kontroliuojama spauda ir radio. Bet jis norėjo daugiau ir daugiau pagyrimų. Jis tiesiog troško būti garbinamas.

Tai, per apie 20 metų Stalinas buvo apipilamas garbinimais ir saldinais, lyg sacharinu tepamas, kas kitam rimtam vyru būtų sukėlę pasipiktinimą.

1939 metais Maskvos dienraštis Trud rašė: "Musų brangusis Tėvelis, draugas ir mokytojas, mūsų pasididžiavimas ir garbė, Didysis Stalinas" — ir nuo to laiko visų sovietų ir kitų šalių komunistų spauda šitaip Staliną garbina. Net Lietuvos žydai tai įnešė į Lietuvių spaudą, ir taip Staliną "šlovino" nekurie Lietuviški išgamos, po to kai sovietai okupavo Lietuvą.

Mėnesinis laikraštis Bolševik Liepos m. 1945 metais pareiškė, jo tuščiam pagyrimui, "Didžiausias šio amžiaus mokslininkas". Izvestia, valdžios organas, parašė, "Be Stalino nei vienas negali suprasti nieko ar rašyti apie ką nors įdomaus".

Dabar jau miręs sovietų prezidentas Kalinin paskelbė spaudoje šitaip: "Paklauskite manęs kas tikriausia moka Rusų kalbą ir aš atsakysiu, Stalinas". (Nors Stalinas ir dabar kalba Gruzinišku -Kaukazių akcentu).

Laikė Lenino, Rusijoje veikė nerašyta bet griežta bolševikų taisyklė kad vienas kuris asmuo negali būti garbinamas. Stalinas tą taisyklę panaikino. Vienuolika sovietų miestų ir miestelių užvardinti Stalino vardu. Konstitucija irgi vadinama "Stalino konstitucija". Penkmečių planai vadinami irgi "Stalino Planais".

Pats Stalinas suteikė sau žymų militarišką titulą "Maršalas". Bet tas jo nepatenkino ir jis pasikėlė save į "Generolimą" — "generolas ant visų generolų". Na o jo visos militinės gabumas tėra kad jis jaunu budamas buvo banditas plėšikas.

Jaunimas Rusijoje verčiamas rašyti Stalinui pagyras tokias: "Dėkojame mes tau, Drauge Staline, už mūsų laimingą jauseną". Stalinui dėkojama už viską kas Rusijoje vyksta. Žinoma, tą priverčia visus daryti Stalino šuniukai, norėdami jam labiau įtikti.

STALINO BALVONAI

Nežiurint didelio žaliųjų ir metalo bei popierio trukumo, Rusijoje pridaryta tukstančiai Stalino stovylių, biustų ir stovylių, ir prispausdinta kalnai jo didelių atvaizdų ir mažų fotografijų, ir tie to Vožd (Vado) atvaizdai ir stovylos platnamos po visą Rusiją ir sovietų užgrobtas šalis.

Kurias tik šalis sovietai už-

grobė ten bolševikų armijos turėjo skubiai išplatinti tuos to bandito atvaizdus ir verstis visus garbinti jį.

Stalinas visus tuos garbinimus labai vertina, ir džiaugdamasis priima laiškus ir pagyrų rezolucijas, kurias ištikimieji priverčia žmones pasirašyti.

Jeigu jis nemėgtų to jis galėtų vienu įsakymu sulaukyti ir padaryti tam galą. Bet garbinimas ir pagyrimai matomai užpildo tam tikrą tuštumą to žmogaus galvoje.

Didžiausios pastangos ir oficialės aleliuja jam kartojamos lyginant Staliną su Leninu. Rusų komunistų partija nuolat vadinama "Lenino-Stalino partija". Stalinas visada minimas "geriausiu Lenino apaštalu", nors šimtai senų bolševikų žino gerai kad tai melagystė. Trockio vardas dabar jau veik neminimas knygose aprašančiose Rusijos pagrobimą į bolševikų rankas, nors Trockis lošė svarbią rolę tame. Trockis skiriamas nuo Lenino visur, o jo vieton prikerigiamas Stalinas.

Tikrenybėje, Stalinas kuotoliausia nuėjo nuo Lenino politikos. Pirmo Pasaulinio Karo pabaigoje Leninas sutiko kad nebutų grobiama svetimos šalys ir kad nebutų užkraunama karo atlyginimai. Ir Lietuvai tada pripažinta laisvė nuo Rusijos "visiems amžiams". Bet Stalinas II Pasaulinio Karo metu pradėjo užgrobinėjimą ir pavergimą tautų, pradedant su Lenkijos pasidalinimu, Lietuvos ir kitų kaimyninių valstybių pajungimu.

Leninas smerkė caro padalinimą Lenkijos, Stalinas gi su Hitleriu vėl ją gražiai pasidalino. Leninas tikėjo į visuotiną revoliuciją. Stalinas veikia sudarymu ginkluotų gaujų kurios atlieka pasalomis valdžių pagrobimą.

Leninas nevykdė partijos narių žudymą atsikratymui jų, o Stalinas tą vartoja kaip svarbiausią priemonę.

Leniną Rusijos žmonės mylėjo už jo darbus; Stalino visi bijo ir tik iš prievartos jį garbina. Niekas tikrai nežino kur Stalinas gyvena, ir jeigu įsiai kur vyksta, tai atlieka bausiu paslaptumu. Jis niekad nesimašo su savo pavaldiniais, jis bijo būti arti žmonių.

Vožd (Vadas) Stalinas turi tik kelis sau patikimus draugus. Civiliniam vyru, Bulgaininui, jis patikėjo armijos vadovybę. Gruzinas Beria paskirtas slapto galvažudžių policijos vadu, ir tik jam vienam Stalinas pasitiki.

Dabar mirė, ar tapo Stalino įsakymu nunuodytas, ždanov, jaunas, tik 52 metų žmogus, buvęs vienas iš Kremiaus didžiųjų. Liko tik Bulgainin, Beria ir Molotovs, kurie laukia Stalino mirties, nes jis jau turi 68 metus amžiaus; jie tykoja pačiupti Rusijos valdžią į savo nagus.

Stalinui mirus, jis bus iškilmingai palaidotas. Kaip žmonės ir artimieji jo draugai jo apgaillaus — niekas nežino.

BRITANIJĄ išdėris išdalinti 12 milijonų medalių savo kariams ir piliečiams kurie karo metu prisidėjo prie šalies gynimo ir kariavimo mušio frontuose.

Mirusiųjų Kolonos

(Iš paruoštos knygos "Aklasis Muzikantas")

Sąmonė grįžta. Girdžiu lengvą muziką. Atsimenu audrą, upės užesį, pelėdos ubavimą. Pasigirsta lengvi žingsniai ir vaikų klegesys. Kur esu — sušiovkti negaliu. Po valandėlės mane kalbina vyriškas balsas. Jis pasirodė man kaž kur girdėtas, pažįstamas. Atsargiai teiraujasi apie mano tragediją. Aš tylu. Noriu išlaikyti paslaptį. Juk mano gyvenimo mįslė dar neišspręsta. Jis mane ramina ir pasakoja:

— Aš suprantu tave. Ir aš esu toks kaip ir tu. Buvau mirties laukuose. Esu invalidas!

Jo žodžiai veikia. Aš mąstau.

Taip! Mes abu buvome degančiame krateryje. Tu šandien esi laimingesnis. Čia skamba muzika ir linksmas vaikų klegesys. Tu turi namus ir šeimą. O aš... Aklasis Klajūnas. Kai daugiau išsikalbame, aš klausiu jo ar jis nebuvo prie Didžiųjų Pelkių. Ne! Jis ten nebuvo. Tik brolis Walteris esąs ten žuvis.

Jį šaukia moters balsas. Jis išeina. Aš vėl lieku vienas. Mąstau — kur jį buvau sutikęs?..

Staiga mano sąmonėje sušvinta. Matau didelę, didelę lygumą. Jos viduryje stovi vieniša pušis. Jos viršūnė sviedinio nukirsta. Ten aš buvau trečiaisiais karo metais. Dirbau prie karių kapų tvarkymo. Kasdien į šią lygumą keliavo šimtai vežimų su mirusiais. Juos čia rinko iš plačių apylinkių ir laidojo. Rikiavosi kapų ir mažų medinių kryželių gretos. Oras buvo užterštas lavonų puvėsiais. Vaikščiojome su kaukėmis. Leidome į duobę karsčius ir statėme medinius kryželius. Kartą aš pats važiuavau į netolimą apylinkę rinkti karių lavonų. Atkasėme vieną kapą pamšikėje, užsėtame rugių lauke. Karys buvo palaidotas be karsto. Veidas jau buvo pajuo-
des, jo laipsnių trikampį akomas apsitraukęs pelėsiais. Žvaigždutės, nors aprūdiję, bet dar kai kurios žibėjo. Kol lavoną įdėjo į karstą ir paruošė vežimui, aš pasitraukiau į mišką. Buvu vidudienio tylo. Dainavo paukščiai ir kaž kur liudnai kukavo gegutė.

Puvantys lavonai man sukelė davo šurpių vaizdų. Jaučiau kažkokį pasibjaurėjimą. Vakara, kai grįždavom į mažą bažnytkaimį, gerdavom romą ir lošdavom kortomis. Čia atsikvėpdavom.

Vieną vakarą, kai aš buvau gerokai išgėręs romo, sapnavau keistą sapną. Aš, rodos, einu plačiuoju kapinių taku. Einu tiesiog, kur ošia vieniša pušis. Tiesiai kapų medinių kryžių gretos. Skaitau vardus, įrašus. Pakėlęs akis matau kaip dega didelė saulė pietų danguje. Išvargęs atsėdėu po pušimi ant kaž tik supulto balto smėlio kapo. Rodos, girdžiu lyg iš po žemės šaukia mane. Apsidairau. Nieko nesimato. Balsas vėl pasikartojo. Staiga matau, kaip prasiiveria vienas kapas. Iš jo pasirodo žmogaus šešėlis. Pamažu jis ryškėja, juda, įgauna tikro žmogaus pavidalą. Atsimerkia suglaustos akys, nusišypso. Aš jaučiu baimę. Jis žiūri tiesiai į mane didelėmis, mėlynom akim. Noriu trauktis, bėgti. Kaž kokia jėga sulaiko. Numirėlis pradeda kalbėti.

— Kur tu skubi?... Nedaug žingsnių iki amžinybės... Klausyk, ar nematai, kad mes atėjome pasakyti paskutinį savo žodį?..

Jis perbraukė ranka per savo plaukus. Nuo plaukų nubiromėlis. Pustelėjo lengvas vėjas ir pelėsiai dingno nuo rubų. Kapuose nebebuvo kryžių. Čia stovėjo ilgos išsiričiusios ka-

rių kolonos. Šalmai blizgėjo saulėje. Vasaros giesmininkas, kuris dainavo pušų šakose, nutilo. Užviešpatavo didelė tylo. Numirėlis kalbėjo toliau.

— Klausyk!.. Ar tu pažįsti dainininką Rafaelį?..

Aš nustebeu dėl tokio keisto klausimo.

— Ne!.. — Skambėjo mano virpantis atsakymas.

— Aišku... jis mirė prieš kelis šimtmečius. Bet tu matei jo paveikslus? Žinai jo garbę?..

— Taip aš, mačiau jo Madonną. Ji buvo dieviška. Jos veidas spindėjo dangaus šviesa..

— Ir aš esu dailininkas. Dangus man suteikė didelį talentą.

Aš, kaip Rafaelis, bučiau amžinas. Teptuku aš bučiau sujungęs dangų ir žemę. Žmogų ir dievybę. Matai kas atsitiko?... Mane nužudė!.. Mano jaunos širdies niekas neatgaivins. Mano spalvų pasaulis liks amžinai nežinomas. Ten aukštai aš buvau sutikęs Rafaelį. Jis liepė pasakyti, kad dangus pasmerkė žudikus. Pasmerkęs juos ir gyvieji žmonės.

Jo žodžiai sustingo lūpose.

Jis nutilo ir vėl išbalo. Tada šalia jo jau virpėjo kitas balsas.

— Ar tu girdėjai skambant Bethoveno simfonijas?... Jos ir dabar skamba. Skambės dar šimtmečius, tūkstančius metų. Aš sielojau sielą jo nebaigtos simfonijos. Man buvo gaila, kad jis, kaip puikūs dangaus maistininkas, paskendo beprotiškėje. Aš ėjau jo keliu ir įspėjau didžiąją mįslę. Mano smuikas prabilo dangaus melodijų garsais. Tačiau pasaulio neapykantą, pikta širdis nužudė mane. Nužudė, kai aš buvau tik devyniolikos metų. Mirdamas atleidu jiems. Tačiau dangus ir pasaulis jiems neatleis!.. Man liepta kaltinti Paskutiniam Teisme.

Žemė sudejavo. Iš šimtų tūkstančių krutinių išsiveržė bausių praeikimo žodžiai. Baisi baimė suėmė mano širdį. Aš drebėdamas mačiau blizgančias kolonas, eiles. Mačiau prisikėlusią kariuomenę, kuri atėjo praeikyti tuos, kurie rąkose laiko ginklus. Iš vienos gretos išsiskyrė mažas, pilkas karys. Jis atėjo tiesiai prie manęs ir kalbėjo.

— Klausyk, mielas bičiuli, aš ateinu pas tave iš mirusiųjų pasaulio. Esu pilkas, paprastas žmogus. Nieko amžino pasauliui nebučiau sukūręs. Aš jį bučiau apleidęs taip tyliai kaip jį atėjau. Aš kaltinu žudikus! Kaltinu savo gimtosios žemės ir tėvų vardą. Ak, kokia nuostabi mano tėviškė. Aš gyvenau slėnyje. Netoli, melsvuose rukuose skendo aukšti kalmi. Kitoje pusėje buvo mėlynas ežeras. Vasarą mes skesdavome spindulių juroje. Laukai sušvisdavo aukso varšomis. Varpas šnabždėdavo žemės žodžius. Mane dar mažą tėvas vesdavo si į laukus. Jis tada man kalbėdavo.

— Kai aš baigsiu žemės kelionę, tu busi tų puikiųjų lau-

kų ponas. Žemė trokšta prakaito. Tačiau, kai ją aplieji, matai kokių aukso ji pražysta. Tėvas mirė. Aš užaugau. Bučiau buvęs jo vertas įpėdinis. Kaime aš susiradau merginą. Ak Dieve! Kokia ji buvo nuostabi!.. Kokias puikias ji turėjo akis.. Jose buvo giedro dangaus žvilgsnis. Jos plaukai tokie pat auksiniai kaip išnokusios kviečių varpos. Veidas baltas. Jis man priminė puikią, muziejuje matytą, marmurinę statulą. Tas puikūs angelas svaigino mane. Mes apeidavome laukus, kalvas. Plaukiadavome ežere. Klausydavome upelio čiurleni-mo.. Mums švietė puiki vasa-ros saulė, dainavo paukščiai.. Mums buvo gera, nes mūsų širdyje degė meilė. Ir tada, kai laimė buvo šalia manęs, jie su-gavo mane. Jie, kaip drebantį paukštį, atplėšė nuo gimtosios žemės, atplėšė nuo mylinčios širdies.

Jie įbruko į mano rankas žu-diko ginklus ir nuvežė į mirties laukus. Čia švino kulka pakir-to mano gyvybę. Daugiau aš nebegrįšiu. Nebegrįdėsiu dal-gių žvangėjimo, paukščių dai-nų. Neisiu žaliais laukais, ne-matysiu jos akių. Aš galėčiau atleisti žudikams, tačiau juos šauks į Didįjį Teismą mano pa-likti kviečių laukai, dainuojan-tis miškas. Praeikis ir nuo kalnų atplaukiantis švelnus vė-jas. Jei tu butum ten, pasakyk paskutinį sudiev laukams, kal-nams ir girioms. Pasakyk su-diev ir jai, jeigu dar iš skaus-mo neplyšo jos širdis.

Staiga aš išgirdau kažkokį didelį užesį. Virš galvos skrido dideli, juodi paukščiai. Jie dre-bino visą padangę. Jie šaukė, dainavo ir jų balsas buvo pa-našus į mašinos motorų užimą. Nuo jų sparnų krito žemėn še-šėliai. Vos tik šešėliai pasiekė karių kolonas, jos nyko, ir vėl prieš mane kilo kapai ir medi-niai kryželiai.

Atsiūdu. Atmerkiau akis. Už lango užė. Mums vėl buvo metas vykti į karių kapus. Greitai apsirengiau, išgėriau romo ir nusileidau laiptais, kur užė mašinų motorai..

A. Vilainis.

Greetings and Best Wishes to the Lithuanian people

JERRY MILL HABERDASHERS

743 EUCLID AVE.
815 PROSPECT AVE.

Greetings and Best Wishes to all our Friends

Nottingham Winery

17721 WATERLOO RD.
IV. 2724

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ka-kandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkaivni-mo, ko visada reikalauja ap-draudos kompanijos pirm ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: Main 1773.

U. S. SECURITY LOAN VTJUS

Prisidėjimui prie visuotinos kovos su infliacija, Cuyahoga County Committee kuris dirba U. S. Security Loan pravedime, praneša kad jis pilniausia re-mia ir užigia United States Treasury Departamento United States Savings Bond programą kurio svarbiausias tikslas yra prisidėti prie infliacijos sulai-kymo.

The United States Savings vajuos Cuyahoga apskrityje ve-damas nuo Birželio 15 iki 30. Pirkite U. S. Security Bonds, tuo pačiu planu kaip pirkdavote karo metais. Jie neša gerą pelną ir yra taip saugūs kaip patys dolariai.

PRASIDĖJO MOKYKLOS

Pasibaigus vasaros atosto-goms, į Clevelando pradines mokyklas susirinko apie 100,000 berniukų ir mergaičių, ir 63,000 suėjo į parapijines mo-kyklas Clevelando distrikte.

Mokinių skaičius šymet di-desnis negu buvo pernai.

1943 metais gausius kudičių gimimas prisidėjo šymet prie padauginimo skaičių mažylių nuo 5 metų, kurių daug atėjo pirmą kartą į vaikų darželius.

Miesto Mokyklų Taryba pa-tiekė savo 1949 metų mokyklų biudžetą, kuriam nustatyta ši-tokia suma: \$23,547,571, arba net \$2,541,143 didesnė už 1948 metų sumą.

Tuo klausimu bus rudenį pa-leista balsavimas.

Cuyahoga apskrities valdy-ba taipgi įjesko gauti \$23,175,-

Skaitytojai - Skaitytojams

Ar ne tiesa kad vieno laikraščio skaitytojai yra vienos šeimos nariai?

Taip visi kalba. Tai dabar imkime ir įrodykime tą. Mes turime sąrašą DIRVOS skaitytojų Europoje. Dau-gumas iš jų neturi Amerikoje kitų giminių kaip tik JUS, DIR-VOS SKAITYTOJAI!

Visi giminės rašo saviesiems dokumentus — pažadėjimus pradžiai duoti pastogę ir padėti surasti darbą. O šituos gim-i-nes — DIRVOS skaitytojus Europoje argi užmiršite?

Parašykite nors vienai šeimai, arba nors vienam asme-niui tokį pagalbos pažadėjimą!

Tai padaryti nesunku. Jūs parašykite mums laiškėlį kad sutinkate pagelbėti šeimai ar asmeniui, pasakykit kokį maž-daug darbą savo apylinkėje galėtumėt padėti surasti, o mes jums parinksim tinkamus žmones, pagal jūsų nurodymus, jei norite, parašysim tą popierį ir nusiųsim Jums tik pasirašyti. Nereiks eiti nei pas notarą, nei rašyti, tik tą raštą vėl mums sugrąžinti.

Tai bus gražus DIRVOS skaitytojų giminiškumo parody-mas! Jeigu sutiksime tai mes paskelbsime laikraštyje kas tą gražų darbą padarys, o tautiečiai Europoje amžinai to neuž-mirš ir brangins mūsų šeimą!

Tai gi nelaukite ilgai — dar šiandien atsiliepkite!

Prašydami tremtiniams parkviesti blankų rašykite:
DIRVA 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio.

250 savo biudžetui sekančiam metų.

DIRVA — vienatinis Lietu-vių laikraštis Ohio valstijoje. Kaina metams tik \$3.00.

J. A. Urbonas
Dirvos Agentas Daytone ir apylinkėse.
1802 Lamar St. Dayton, O.

Geras Vyras

Geras Darbas

• Šis vyras atlieka gerą darbą... ir jis turi gerą darbą. Atsargiai parinktas ir išlavintas, jis už-tikrintas nuolatiniu darbu, apdraudą, apmokamomis atostogomis, pensijomis, ir alga po \$1.31 iki \$1.41 va-landai. CTS reikia keleto vyrų kaip jis operavimui apie 775 jos naujų įrengimų kurie dabar veikia.

YOUR Cleveland TRANSIT SYSTEM

Samdymo Ofisas: 1404 E. 9th Street

DVIGUBAS MALONUMAS..

..per Long Distance!

• Savo malonumą padauginsit keliariopai nau-dodami Long Distance telefoną ir pasidalindami su tolimais draugais. Jūsų balsas perneš susi-jaudinimo ir džiaugsmo žinią per daug mylių taip natūraliai lyg pats ten apsilankytum. Ge-rėkis gyvenimu gausiau įgaunant Long Distan-ce paprotį. Jis kaštuoja mažai. Kainas rasite pažymėtas telefono knygos pirmame viršelyje.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

NELAIMĖS DARBUO-BUOSE OHIO VAL-STIJOJE

Ohio valstijoje darbininkų užmušimų ir sužeidimų laike darbo skaičius šymet pašoko iki arti karo metu pasiekusio aukščiausio skaičiaus.

1947 metais už sužeidimus ir susirgimus nuo darbo sąlygų 298,626 asmenų buvo padavę atlyginimo įieškinius. Iš to skaičiaus 1,012 buvo užmušti laike darbo, 11 visiškai suža-loti, 2,658 dalinai sužaloti.

1948 metais iki Rugpjūčio vidurio, 921 darbininkas žuvo prie darbo, 16 ant visados su-žeista, 2,508 dalinai sužeista.

1940 metais prie darbų bu-vo užmušta 1,010 darbininkų. 1945 m., pirmą metų karui pasibaigus, prie darbų užmuštų darbininkų skaičius buvo 968.

Karo metu, 1943, užmušta darbuose 1,104 darbininkai.

Greetings to Our Friends and Patrons

E. E. Waldeck Electric Co.

Specializing in Electric Motor Rewinding and Repairing

We Repair all Home Appliances

118 NOBLE COURT
MA. 5527
Residence EV 5678

Greetings to my Lithuanian Friends and Patrons

Round Table Cafe

FINE FOOD
CHOICE LIQUORS
Beer to take out

3935 Mayfield Road
FA 9676

Greetings to my Lithuanian Friends and Patrons

Mayflower Cafe

WINES - LIQUOR - BEER
4323 PAYNE AVENUE
EN 9667
Mickey Kraus, Mgr.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp A. Vanagačio leidžiamą mu-zikos ir juokų žurnalą. El-na kartą į mėnesį. Kaina metams \$2. Užsisakant sių-skite ir pinigų.

MARGUTIS
6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

PRANEŠKITE

Savo Antrašo Permainą

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite sa-vo naują antrašą Dirvos Ad-ministracijai, ne paštui, nes paštas nesiųs jums Dirvos į naują vietą jeigu neprimor-kėsit. Parašykite mums už-le atvirutę prieš persikėli-mą į kitą vietą gyventi. — Dirva Cleveland 3. O.

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MIRĖ 18,900 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje patiekiamais mirusių Lietuvių išeivių vardais, mirusių skaičius pasiekė jau 18,900, nuo Vasario mėnesio 1937 metų, kada Dirvoje pradėta mirusių Lietuvių vardai skelbti.

VILČINSKAS Jonas, 51 metų, užmuštas darbe Rugg. 21 d., Cleveland, Ohio. (Linažerių k. Alytaus ap.) Amerikon atvyko tik Bal. 29, 1948 metų, tremtinys iš Europos.

ČEBATARAUSKAS Tamošius, 59 m., mirė Rugs. 1, Clevelande. (Babty m. Kauno ap.) Amerikoje išgyveno 36 m.

KAZLAUCKAS Jonas, mirė 25 Rugg., Clevelande. (Naujaukio k. Krosnos p.) Amerikoje išgyveno 46 metus.

RADZEVICIENĖ Antanina, 60 metų, mirė Rugg. 15, Clevelande. Amerikoje išgyveno ilgus metus.

EKAITIENĖ Antanina (Pulokutė), 65 metų, mirė Rugg. 28, Donora, Pa. (Pustapėdžių k. Suvalkijos.)

SERPETAITE Kazė, pusamžė, mirė Liepos 22, Chicagoje. (Tauragės ap. Stokaičių k.) Amerikoje išgyveno 26 m.

KARPAVICIENĖ Mirta, 62 m., mirė Liepos 21, Detroit, Mich. Amerikoje išgyveno 40 metų.

VALATKEVIČIUS Pranas, mirė Liepos 10, Detroit, Mich.

SKRIDLA Stasys, 28 m., mirė Liepos mėn., Rockford, Ill.

TELIUNAS Boleslovas, 64 m., mirė Liepos mėn., Rockford, Ill.

DAUGIRDAS Jurgis, 58 metų, mirė Liepos mėn., Rockford, Ill.

JUODSNUKIENĖ (vardas nepažymėta), 80 metų, mirė Liepos m., Rockford, Ill.

MAZEIKIENĖ Barbora (Sadauskaitė), 41 metų, kur buvo ir gimus.

GIRZADAS Vincas, pusamžis, mirė Liepos 31, Chicagoje. (Šiaulių ap. Užvenčio par.)

SIMKUS Jonas, seno amžiaus, mirė Rugg. 1, Chicagoje. (Žvingių p. Sraukaičių km.) Amerikoje išgyveno 50 metų.

GEDVILAS Stasys, pusamžis, mirė Rugg. 2, Chicagoje. (Pelėdiškių k. Trškių p. Šiaulių ap.)

RIMKUS Kazys, mirė Liepos m., Grand Rapids, Mich.

SALASEVICIENĖ Paulina, mirė Liepos m., Grand Rapids, Mich.

NORKUS Edvardas, mirė Liepos m., Grand Rapids, Mich. RABACIAUSKAS Antanas, 65 m., mirė Rugg. 3, Chicagoje. (Kėdainių ap. Apylaukio p.) Amerikoje išgyveno 35 m.

KINAS Teodoras, pusamžis, mirė Rugg. 5, Chicagoje. (Tauragės ap. Pagramančio par. Sungailiškių k.)

ZIEDIENĖ Marė (Vaickauskaitė), pusamžė, mirė Rugg. 7, Chicagoje. (Tauragės ap. Vaiduto p. Balandiškių k.) Amerikoje išgyveno 35 metus.

VAINAUSKAS Petras, pusamžis, mirė Rugg. 7, Chicagoje. (Širvintų par.)

STANISKIENĖ Petronėlė, 66 metų, mirė Liepos 29, Philadelphia, Pa. (Vabalininko p. Tuitų k.) Amerikoje išgyveno 50 metų.

NAIDANAVIČIUS Vincas, 59 metų, mirė Liepos m., Beloit, Wis.

TOMOLIS Kazys, mirė Liepos 22, Chicagoje. (Klovainių p. Šiaulių ap.)

GUSTIS Liudvikas, pusamžis, mirė Liepos 27, Chicagoje. (Telsių ap. Lieplaukės par. Vilkaikių k.)

ARLAUSKAS Petras P., 56 m., mirė Liepos 29, Chicagoje. (Zarasų miest.)

STONKUS Aleksas, mirė Birželio 25, prie Marseille, Prancūzijoje. Jis ten gyveno su žmona, buvo braižytojas, braižė Prancūzų laikraščiams humoristinius piešinius.

STATO NAUJUS ATOMINIUS LĖKTUVUS

Amerikos karo mokslininkai išdirbo planus ir gamina naujus lėktuvus kurie be jokio lakuno galės skristi, kontroliuojami nuo žemės, iki 5,000 mylių, nešdami atominius sprieginius. Kitaip sakant, šie nauji karo lėktuvai patys bus atominės skraidančios bombos, jie nuskridę į nuskirtą vietą sprogos, atlikdami savo darbą, be pražudymo nei vieno žmogaus iš pusės ty kurie tuos lėktuvus ir priešą leis.

Gen. Carl Spaatz, kuris keli mėnesiai atgal atsistatydino iš Amerikos oro jėgų štabo viršininko pareigų, paskelbia tą žinią. Jis kartu praneša kad šalinės apgynimo vadovybė turės tuoj kreiptis į Kongresą prašydama padidinti oro jėgų eiles, praplečiant virš 70 grupių kurios buvo užgirtas pereinamame Kongreso posėdyje.

Sumišę pasaulio reikalai, saiko jį, vertėia Ameriką imtis didesnių pasirošimų.

Skelbimai Dirvoje

Turėdami parduoti ar išnuomoti namą, kambarį, ar parduoti kokius daiktus kuriuos kiti gali sunaudoti, pasiskelbkite Dirvoje. Skelbimus atneškite gatai parašę. Priimami iki pietų trečiadieniais.

Emigracija į Australiją

Australijos biuras Londone neseniai skelbė, kad į Australiją keliaujančius Anglus vež už 40 dolarių. Tokiai kelionei yra susiregistruavę apie 250,000 žmonių, o vykti savo išlaidoms dar 150,000. Todėl apie 400,000 Anglų yra pasiryžę aplėisti savo salas ir iškelti į Australiją. Tačiau, trūkstant laivų tik 50,000 asmenų šiais metais bus galima atvežti į Australiją.

Australija yra 2,974,581 ketvirtinųjų mylių plotu šalis su 8 milijonais gyventojų. Tikybos gyventojai paskirstomi sekančiai: Anglikonų bažnyčios 44.4%; Romos katalikų 22.3%; Presbiterijonų 12.3% ir Metodistų 11.8%.

Australija yra viena iš didžiausių vilnų gamintojų. Kiti žymiausi žemės ūkio produktai yra kviečiai, avižos, miežiai, kukuruzai, šienas, bulvės, cukrinės nendrės ir runkeliai, vynuogės ir vaisiai. Australijos kasyklose gaunamas auksas, sidabras, švinas, varis, geležis, anglis. Po karo nemažai Anglijos ir Amerikos kapitalo yra sudėta į Australijos pramonę. Darbdaviai, sako, skelbią turį apie 100,000 tuščių vietų darbininkams. Tik čia, kaip ir kitur, yra trukumas butų, nors šiais metais bus pastatyta namų apgyvendinimui 40,000 žmonių; toliau kas met statyba bus didesnė, pastatant butus dėl 60,000 žmonių.

Nors imigracija į Australiją įstatymais nėra suvaržyta, tačiau šiais metais dėl butų trūkumo yra pasirenkama pavieniai asmenys arba asmenys su mažomis šeimomis. Australija kas met galėtų priimti apie 70,000 naujų imigrantų ir, kaip manoma Australijos imigracijos valdininkai, per 60 ar 65 metus Australijos gyventojų skaičius būtų galima padidinti iki 22 milijonų.

Kulturoje ir moksle Australija nėra atsilikusi. Pradinis mokslas yra visiems privalomas ir nemokamas. Yra šeši universitetai ir dvi jiems prilygstančios kolegijos. Todėl ir kulturingam Europiečiui Australijos gyvenimas negali atrodyti per daug svetimas. Lietuvius, tačiau, domina imigracija į USA ir Kanaą, todėl, kad čia didelis skaičius Lietuvių bei jų giminių gyvena ir jų tarpe galima rasti paramos įsikurimui. Klimatas taip pat geras.

Amerikos ir Kanados Lietuviai ir jų organizacijos turėtų rimtai pasidomėti, kad kuo daugiausia musų brolių į šias dvi valstybes galėtų pakliuti.

J. K.

TOLIMOJE Australijoje Lietuviai tremtiniai išmėtyti po visą žemyną. Vienoje vienuolių Maristų vedamoje kolegijoje, Gambier, South Australia, dirba tula p. Kurauskis šeima. Apylinkėje yra ir daugiau Lietuvių. Australiai vienuoliai išrašė jiems dovanų Dirvą.

PADEKA

Reiškiu didelę padėką p-u-i V. Markuzui, kuris yra labai daug parėmęs materialiai dar buvant Vokietijos D. P. lageriuose ir Jo dėka Lietuvių laikraštis Dirva šiandien mus lanko tolimoje Vakarų Australijos šalyje.

Pats asmeniškai ir visi čia esantieji Lietuviai p-u-i Vytautui Markuzui tariame nuoširdų Lietuvišką ačiū.

Stasys Krutulis, Yellowdine, West Australia.

K. S. KARPIUS
NOTARY PUBLIC
Turint reikala notarizuoti dokumentus kreipkitės į
6820 Superior Ave.
ENdicott 4486

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Adomaitis Petras, iš Kuprių val., Šiaulių ap.

Aleksaitis Antanas, iš Baltrušų k., Pilviškių val.

Andrušaitis Jonas, iš Girdžių par. Askaitų - Neimonių Marija, iš Kalvarijos val., Marijampolės ap., gyv. East Haven, Conn.

Balčienė Antanina, iš Spičių k., Šiaulių val., gyv. Chicagoje.

Balkauskaitė - Lasauskienė Marijona, iš Tauragės ap.

Baltrūnas Petras, iš Anykščių val., gyv. Clevelande, buvo stipruolis-imtininkas.

Baltrušaitis Juozas, iš Dubėnų k., Vaiguvo val., Šiaulių ap.

Baltušis Kazimieras, iš Vazgučių km., Pandėlio val., Rokiškio ap., jo sunus Kazimieras ir dukterys Genė ir Janina.

Baranovski Martin ir jo sesuo Baranovskytė - Berlis Marija, gyv. Chicagoje.

Barkauskaitė, Izabelė Kruglinski ir Juzė Vedegis, kil. nuo Alytaus, gyv. New Jersey.

Bartaška Jonas, iš Salako ar Dukstų val., Zarasų ap.

Bartusevičius Motiejus ir Bartusevičiūtė - Dapkunienė, iš Pajevonio val., Vilkaikių ap.

Bendoravičius Vincas, iš Susisninkų km., Kalvarijos val.

Berlis - Baranovskytė, Marija ir jos brolis Martin Baranowski, gyv. Chicagoje.

Bisnevičiūtė Beata, duklė Bole-slovo ir Chelidonijos Didžiulaitės.

Blauzdžiūnaitė - Lazauskienė Magdė (prieš tai buvo išteikėjusi už Vysniausko) iš Vilkaikių ap.

Bratz - Burstein Paulina ir vyras Burstein Voldemar, sunus Josefo ir Adėlės Kohl, iš Jurbarko val., gyv. Bridgeport.

Brazauskaitė Magdė, iš Miklaševo km., Punkso parap.

Brazauskas Antanas.

Bukelis Krišjan ir žmona Muzikantaitė Liucija, iš Aukščių km., Šiaulių ap., gyv. Uragvajuje.

Byla, nuo Marijampolės.

Dapkunienė - Bartusevičiūtė ir Bartusevičius Motiejus, iš Pajevonio val., Vilkaikių ap.

Dauda Jurgis, karo metu buvo Vokietijoje su Amerikos armija.

Daukšas Antanas, Kuprių km., Šiaulių ap.

Dromontaitė Basė, Juzefa ir Ona.

Dubuzinskas Alfonsas ir Liudas ir Dubuzinskaitė Emilija, gyv. Krekenavos val., Panevėžio ap.

Eneliunas Juozas, iš Kuršėnų vl., Šiaulių ap.

Ernastas Aleksandras ir Pranas, iš Raudonės val.

Ernastas Gustavas ir Jonas ir sesuo Jekštaitienė Matilda, iš Raudonės val.

Karalius - Kardišauskaitė Ieva ir vaikai, iš Miroslavo val., Alytaus ap., gyv. Shenandoah, Pa.

Katiliauskienė - Sadauskaitė Ona ir jos sesuo Linkauskienė Rožė, iš Seinų val.

Karb J. S. Mrs.

Kinėus Kazys, sunus Kazio, gimęs Amerikoje.

Kruglinski - Barkauskaitė Izabelė ir jos sesuo Vedegys Juzė, nuo Alytaus, gyv. New Jersey.

Kušys ir jo sesuo Freitakienė - Kušytė Teresė, išteikėjusi natrą kart, iš Naumiesčio val., Tauragės ap.

Kužinas Antanas ir Kužinaitė Elzbieta, iš Šilalės val., Tauragės ap.

Lakšienė - Putraitė Ona, iš Tauragės ap.

Laurušonytė Adėlė, gimusi Amerikoje, gyv. Šiaulių val., Šiaulių ap.

Lazauskienė - Blauzdžiūnaitė Magdė (prieš tai buvo išteikėjusi už Vysniausko), iš Vilkaikių ap.

Liaudanskas Aleksandras, Leonas ir Petras, iš Lentalių dv., Luokės val.

Liknevičius Vincas, iš Kybartų.

Linka Kajetonas, iš Skriaudžių val., Marijampolės ap.

Linkauskienė - Sadauskaitė Rožė ir jos sesuo Katiliauskienė Ona, iš Seinų val.

Lukoševičius (Lukošis) Antanas, iš Telsių ap., sunus Mar. Ginčiauskaitės - Lukoševičienės.

Lukoševičius Jurgis, iš Asteikių km., Naujamiesčio val., Panevėžio ap.

Mačeraskas Jonas, iš Šeudikių km., Tauragnų val., Utenos ap.

Makauskas Jonas, iš Kelmės val., gyv. Rockford, Ill.

Mačavickas su žmona, sunus ir duklė Irena, nuo Kėdainių.

Maršanskis Jurgis, nuo Telsių.

Mašulis Pranas, iš Stakių val., Raseinių ap.

Mickevič Bronislava, duklė Jono ir Elenos, gimę Amerikoje.

Murauskas Jurgis, iš Vaitakiemo km., Punkso parap.

Muzikantas Zenis, iš Kaukių km., Grudzių val., Šiaulių apsk., gyv. Brooklyne.

Narbutienė Agota, iš Batakių val., Tauragės ap.

Neimonių - Askaitė Marija, iš Kalvarijos val., Marijampolės ap., gyv. East Haven, Conn.

Norvaisaitė Zosė ir brolis Norvaisa Antanas, gyv. gal Nashua, N. H.

Palaiminienė - Ivaskiūtė Marcellė, iš Tryškių, Šiaulių ap.

Paulavičienė - Paulavagė Juozapina, gyv. Shenandoah, Pa.

Perla, Petras, iš Pajevonio val., Vilkaikių ap.

Petrauskas Antanas, vaikai Julija ir Antanas, iš Bartinkų, Vilkaikių ap., gyv. Shenandoah, Pa.

Valaitytės - Telsinskienės Stanislavos ir Prano Telsinsko sunus Antanas, iš Gargždų val., Kretingos ap., prašo atsiliepti gimines ir pažįstamus.

Vedegis - Barkauskaitė Juzė ir jos sesuo Kruglinski Izabelė, nuo Alytaus, gyv. New Jersey.

Venckus Zigmąs, gimęs Amerikoje.

Vilkėlis Vincas ir jo sesuo Ona, iš Kučiūnų val., Seinų parap.

Zablockytė Juzė, iš Tryškių.

Zdanaukas (Sdano) Adolfas, Edvardas, Aleksas ir Zofija, gyv. Milwaukee.

Zemaitelis Stanislavos, sunus Aleksandro ir Julijos, iš Vilniaus ap.

Zenaitelis Vladas, sunus Aleksandro ir Marijonos, iš Vilniaus ap.

Zerveckis Pranas, iš Papilės val., Šiaulių ap.

Zizis Povilas ir jo sesuo Zizytė Ona, iš Mikailiškių km., Ukmergės ap., gyv. Berlin, New Hampshire.

Zukauskas Pranas, iš Ciparių km., Naumiesčio val., Tauragės ap.

Zumaris J., iš Rumsiškių val., Kauno ap.

AUTOMOBILISTAMS ŽINOTINA

Tirštame trafike Clevelando Policijos Departamentas pataria kiekvienam važiuotojui laikytis vienoje eilėje ir vengti suktis į kairę. Šių patarimų prisilaikant visas trafikas gali judėti pirmyn greitai ir saugiai.

Dvigubas parkinimas gatvėje šalia jau stovinčio automobilio tikrenybėje yra vogimas važiuojimo vietos kitiems automobiliams. Clevelando Policijos Departamentas žino kad tik neatsargūs važinėtojai taip daro.

Clevelando Policijos Departamentas persergsti kad jokioje Clevelando dalyje neleidžiama važiuoti greičiau per 35 mylias į valandą. Kitose visose miestų dalyse išskyrus plačiasias ir su kelių numeriais gatves, važinėjimo greitis yra 25 mylios į valandą ar mažiau.

Pėkštieji niekad nelaimi susimušime su automobiliu. Trys ketvirtadaliai Clevelando trafike žustančių yra pėkštieji.

Zmogus važiuojąs paskui tave trafike nežino ką tu galvoji. Duok jam žinoti ką manai daryti, tinkamais rankų signalais.

DEŠINĖN sukan — ranką iškelk į viršų.

KAIRĖN sukan — ranką iškišk tiesiog tolyn.

SUSTOJANT — ranką nuleisk žemyn.

Cleveland Police Dept.

AKINIAI
galima gauti pas
D-RĄ MATULAITĮ
(Lait)
7829 Euclid Avenue
Smagi Lietuviška Užeiga

UPTOWN GRILL
10626 St. Clair Avenue
VYNAS — ALUS — DEGTINĖ — SILTI VALGIAI
— Geras Patarnavimas —
Linksma muzika penktadienio ir šeštadienio vakarais
A. ir A. Kazakevičius — savininkai (40)

Jakubs Funeral Home
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PARVEŽTI
Kambariai pašaravimui leidžiami naudoti nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

LASNIK CAFE
Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užeiga
6824 SUPERIOR AVE.
(Salia Dirvos Redakcijos)
Užkvičiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

P J KERSIS
609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: Main 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morčio. Patarnavimas ir išspildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

ILLUMINATING CO. NORI GAUTI DAUGIAU INEIGŲ

The Cleveland Electric Illuminating Company kreipėsi į the Public Utilities Commission of Ohio prašydama leisti jai pakelti kainą už elektros jėgą dėl apie 2500 didelių komercinių ir industrinių naudotojų. Kadangi dabar "salygos yra pačios geriausios", kompanija apskaičiuoja kad kainų pakėlimas duotų jai \$4,600,000 daugiau 1949 metais.

Tas kainų pakėlimas nepaliecia namams naudojamus elektros.

Tuo pat laiku Elmer L. Lindseth, kompanijos prezidentas, praneša padidinimą savo statybos programos \$22,000,000 daugiau, taip kad numatyta \$105,000,000 programa, skelbta pereiną spalio mėnesį, dabar pasiekia \$127,000,000.

"Mes tikimes baigti apie \$70,000,000 vertės statybos darbų 1948 ir 1949 metais", sako Lindseth. Ta programa apima daug šimtų priedinių pastatų ir įrengimų šios kompanijos jėgos produkcijoje, transmisijoje, išplatinime ir patarnavime.

"Didelis projektas numatytas baigti sekančiais metais yra įdėjimas 180,000 kilowattų priedinės jėgos produkcijai sukv Avon dirbtuvėje.

"Tarp kitų projektų yra suvirš 60 kurie kiekvienas kaustuos po \$100,000 suviršum. Didžiausias iš šitų priedinių yra 150,000 kilowatts jėgos gamybos įrengimas sukv Lake Shore dirbtuvėje Clevelande."

Toliau, savo aplikacijoje Public Utilities Commission prašoma leisti pabranginti elektros kainą dideliems jos sunaudotojams sekančiu pagrindu:

Kompanijai reikalinga daugiau inėgų dviem pagrindinėm priežastim:

Patraukimui į šią sritį naujo kapitalo reikalinga kad kompanija galėtų paruošti viską taip jog pajėgtų aptarnauti savo kostumerius:

Aprūpinti teisingais ir pridermais atlyginimais tiems kurie sudėjo savo pinigų kitų aptarnavimo reikajams, kad jų įdėliai nenukenėtų.

Prie didžiausių dasileidžiamų biznio pagerėjimo salygų, toks pabranginimas duos daugiau inėgų 1949 metais apie \$4,600,000. Jeigu kaštų laipsnis nepakils daugiau tas sudarys pelno padaugėjimą \$2,780,000 suma.

Kompanija tačiau nesitiki kad slygos tiek pagerės kaip numatoma, tačiau ir tuo pagrindu padidėjusios inėgos 1949 metais bus mažesnės negu 45% ant visos \$260,000,000 minimalės šios kompanijos turto vertės.

Savo aplikacijoje kompanija saiko kad pagrindinė kaina dideliems jėgos ir šviesos naudotojams buvo nustatyta Liepos mėnesį 1940 metais, visu 16 mėnesių pirm negu Sovietųnys Valstijos įstoje į II Pasaulinį Karą.

CUKRAUS darymas iš ažuolo pljuvenų yra vienas iš naujų svarbių chemijos išradimų.

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas musų specialybė.

Kambarių Popieravimas Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:
KENmore 8794.
Cleveland, Ohio

CLEVELANDO IR APYLINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Iškilmingas Katedros
Pašventinimas

Clevelando R.-K. Švento Jono atnaujinta katedra vidurmiestyje tapo iškilmingai pašventinta bendroje aštuonių dienų programoje, pirmadienį, rugsėjo 6 rytą, ceremonijoms vadovaujant pačiam šios diecezijos Vyskupui Hoban.

Iki naujasis pastatas nebuvo pašventintas ir pateptas vyskupo specialiu ritualu, į katedrą paprasta publika nebuvo įleista. Paskui, duris atidarius, į vidų susigrado pusantro tūkstančio šiaip žmonių. Kitus penkis šimtus sudarė bažnyčios didžiūnai ir pakviesti svečiai.

Per visą 8 dienų iškilnių laikotarpį katedrą ir jos kitus pastatus aplankė virš 20,000 žingeidulių.

Į ceremonijas buvo atvykę 42 aukštieji bažnyčios dignitarai iš įvairių šalies dalių, tarp jų Popiečiaus delegatas iš Washingtono, Arkiv. Cicognani, 4 kiti arkivyskupai, 32 vyskupai ir keturi abbotai. Prie jų buvo šimtai kunigų, vienuolių.

Katedros šventinimo apeigas prie didžiojo altoriaus atliko Vysk. Hoban, o prie kitų altorių keturi kiti vyskupai kurie pirmiau Clevelande kunigavo ir kurie iš čia buvo paskirti vyskupais į kitas diecezijas.

Oro Lenktynės Baigėsi

Per tris dienas, rugs. 4, 5 ir 6, atsiuvo Nacionalės Oro lenktynės, metinis įvykis Amerikoje. Buvo įvairių oro demonstracijų, dalyvavo įvairių rūšių militariški ir privatiniai lėktuvai. Svarbiausią lenktynę už Thompson Trophy dovaną, su \$16,500 piniginiu atlyginiu, laimėjo lakunas Anson L. Johnson, iš Miami Springs, Fla., skridamas virš 383 mylių į valandą greitumu.

Buvo ir kitokių lenktynių su įvairiomis dovanomis. Buvo į Clevelandą atskridęs ir didžiausias pasaulyje lėktuvas, naujai išstatytas kariškas bombieris B-36, kurio bombų sukrovimo dalyje gali įtilpti keturi dideli prekiniai vagonai.

Tas milžinas lėktuvas yra 163 pėdų ilgio, sparnų plotis 230 pėdų ir jo uodega iškelta 46 pėdas į orą — kaip keturių aukštų namas. Jis gali paimti 21,116 galionų gasolino, turi 6 inžinus, ir gali nešti 30,000 svarų krovinių.

Jau dabar sudaryta sutartis rengti Oro Lenktynes Clevelande 1949 metais.

hoof".

RKO KEITH'S 105TH

THEATRE

Šiame teatre matysite:
Sept. 8 iki 11: "Walls of Jericho".

Sept. 12 iki 14: "Sword of the Avenger", ir "Thunder-

ISSINUOMOJA KAMBARIS
Lietuvių šeimai, kambaris
vienam vyrui, blaivam ir dirbančiam. (37)

1540 Glenville Avenue
Telef. PO 9590

Susitik savo senus draugus

"BHL" GREEN

pas

VIC'S OASIS

Wade Park at 71st Street

GERIAUSIAS MAISTAS MIESTE

Vieta Air Conditioned Geras Patarnavimas

Greetings and Best Wishes

WILLIAM E. MINSHALL, JR.

CANDIDATE FOR

STATE REPRESENTATIVE

Practicing Attorney

ELECTION TUESDAY, NOV. 2, 1948

Padėkit Jiems Atvažiuoti į Clevelandą!

Daug Lietuvių tremtinių galės atvažiuoti į Ameriką, ypačiai galėtume daug jų atsikviesti į Clevelandą, jeigu visi šios kolonijos lietuviai kurie turi savo namuose atliekamų kambarius pasižadėtų priimti po du ar daugiau nelaimingų mūsų brolių ir seserų į savo namus, iki jie paskiau patys susiras sau pastovias gyvenimo vietas ir darbus.

Reikia duoti pažadėjimą priimti šeimas, vedusias poras su vaikais, pavienius vyrus ir pavienes merginas.

Kartu reikia pasiklausinėti ir apie darbus: kas sutiks priimti juos dirbti kada jie atvažiuos. Jie atvažiuavę ras sau ir kitus darbus, tikrai pradžia reikia padaryti tam tikrą pažadėjimą kad duosit jiems apsigyventi kambarį ir prižadėsit pagelbėti surasti darbą.

Tuo reikalu reikia išpildyti blankas. Ateikit į Dirvos ofisą, tas blankas išpildysime, o jūs pasirašysit.

Padėkim šiuo lengvu būdu atidaryti mūsų tremtiniais duris į Ameriką.

Jeigu mes dabar nepagelbėsime jiems, tai tą DP įleidimo skaičių užpildys kitų tautų išvietintieji, o musiečiai ir liks vargti, arba grįžti į sovietų nagus.

SALES ŠERININKŲ
SUSIRINKIMAS

Lietuvių Salės Bendrovės valdyba šaukia specialį salės šerinininkų susirinkimą pirmadienio vakare, rugsėjo 13, nuo 8 val.

Yra svarbių dalykų aptarti, visi šerinininkai prašomi atsilankyti. Susirinkimas atsisbus apatinėje dalyje. Valdyba.

SAUSRA BAIGĖSI

Per tris praėjusias savaites Clevelande siautė sausra. Viena ty savačių, vidurinė, buvo nepaprastai karšta.

Sausra baigėsi pirmadienį su mažu lietumi, o antradienį palijo visai smarkiai.

AUTO DRIVERS'
LICENSE

Dirvoje iki šio mėnesio galo gausite progą išsiimti sau Auto Drivers' permitus. Visi automobilių važinėtojai tuos permitus privalo išsiimti iki spalio 1 dienos. Nuo tos dienos, neturintiems permito reikės laikyti naujus egzaminus.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

MIRIMAI

MULEIKIS Antanas, 52 metų, nuo 6305 Utica avenue, mirė rugsėjo 4, palaidotas Kalvarijos Kapinėse Rugs. 8; pamaldos atsiuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko žmona, Petronėlė, viena duktė, Evelyn.

Jo laidojime pasitarnavo Jakubus Funeral Home.

PADEKA

Šiuomi noriu nuoširdžiai padėkoti dar sekantiems asmenims sąryšyje su mano vyro, a. a. Jono Vilčinsko laidotuvių: A. M. Praškevičiams, M. Spudytėi, A. Anderson, B. Andrews, I. J. Samui, L. Vilčinskaitėi, parodžiusiems man užuojautos bei materialiai paramą. Ačiū Wilkeliams Funeral Home, padėjusiems laidojimo metu ir parodant tiek daug rūpestingumo ir nuoširdumo. J. Vilčinskienė.

PADEKA

Šiuomi reiškiam širdingiausia padėką visiems mūsų prietelams liudnoje mūsų valandoje, mirus mano mylimam vyrui, Tamošiui Čebatauskui. Pirmiausia dėkoju Wilkeliams Funeral Home, už prielankų patarnavimą; visiems trimis kunigams, Vilkataičiui, Petreikiui ir sveičiui kunigui, už šv. mišių atlaikymą, Kun. Ivanauskui už atsilankymą šermyse ir palydėjimą į kapines.

Ačiū už prisistatimą gėlių, už aukojimą šv. Mišioms, ir ypačiai ačiū grabinėjimams už jų sunkų pasitarnavimą.

Ačiū Dr. Vinco Kudirkos Dr. jos valdybai ir nariams už atliktą draugių pagalbą užduoti, ir pagaliau ačiū visiems kas tik kuo prisidėjo: už atsilankymą šermyse, bažnyčioje ir palydėjimą į kapines.

Išleisk, Tamošeli, šios šalies šaltio žemėlįje amžinai. Gal neužilgo ant tavo kapo žolėlė pražydės, o mes laistysime savo asaromis.

Mes liekame nuliudę, žmona, Čebatauskienė, duktė ir sunus.

VIEŠNOS CLEVELANDE

Clevelande lankėsi viešnios iš Brooklyn, N. Y., ponija Ambraziejienė, žinovo veikėjo Juozo Ambraziejaus žmona, su dukterija Genovaitė. Jos čia viešėjo pas Vincą ir Tillie Česną.

Jodvi buvo nuvažiuosiusi į Detroitą pasisvečiuoti pas p. Ambrose ir pamatyti Detroitą.

Kita viešnia iš Brooklyn buvo mokytoja Stella Čereškaitė, kuri čia aplankė savo pažįstamą mokytoją Frances Ambrose ir pasinaudojo proga apžiūrėti Clevelandą. P-lė Čereškaitė atvyko čia iš Maine valstijos, ir buvo nuvykus į Cincinnati, O., aplankyti savo seserį.

OHIO VALSTIJA per metą iki Liepos 1 iš degtinės padarė gyno pelno virš \$15,000,000. Tas pelno kad per tuos 12 mėnesių Ohio piliečiai išgėrė žymiai daugiau degtinės, nes pernai pelno buvo gauta tik \$6,750,000.

THE EAST OHIO Gas Co. gavo Federalės komisijos užgymą tiesti \$3,200,000 vertės paipų projektą, gavimui daugiau natūralio gaso iš Texas, aprūpinimui gasu neriboto kiekio Ohio gaso naudotojų.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

THE PROBLEM OF THE BALTIC IN
HISTORICAL PERSPECTIVEBy ALFRED BILMANIS
Latvian Minister in the USA

(In Memory of the Injustices done to the Baltic Nations)

(Continued from last issue)

Of the innumerable folk songs and legends of the Baltic one tale is of outstanding interest: the tale of the World Flood, with many variants concerning sunken castles, inhabited by princes and princesses, richly clad and adorned with gold and jewels.

Seeing that the Baltic region itself does not have the precious metals of gold and silver and is not especially subject to catastrophic floods, the hypothesis becomes permissible that the Baltic peoples of some unrecorded age may have actually fled from some such disastrous deluge, wandering northwards, until they finally found safe haven in their present homelands. Thus, if there be a factual foundation to this so persistent flood legend of Baltic folklore, the Balts were certainly among the displaced peoples of antiquity.

Today, once more, through a similar cruel quirk of history, hundreds of thousands of their descendants find themselves fleeing into exile from the oppressive tyranny of atheist Bolshevism, that modern menace in every way comparable to the Biblical plagues or to the Deluge itself.

Seized with a despair that has overwhelmed such great numbers of other "displaced" peoples of Europe, they would now gladly leave the Old Continent behind them altogether, could they but hope for a peaceful haven elsewhere.

Returning to their prototypes of lore, we shall remark that the ancient Balts brought with them, in the first place, their very old religion, evolved in their original dwelling-place, and preserved throughout their unrecorded cross-country trek to the Baltic strand. Together with their religion, which is strongly reminiscent of the old Arian sun myth and cosmogony, they brought with them their language, customs, folklore, ornamentation (which including the swastika, strange as it seems, is very similar to that of ancient Troy), tools and crafts. They also brought with them their methods of agriculture, as well as certain useful plants, like turnips, flax, clover, and hemp, also medical plants and domestic animals and fowls. It was they who introduced the scythe into Europe.

As reflected in their folklore, the Balts also preserved their social-administrative organization. Settling in their present homeland, they were able to develop freely their original clan and tribal system, which was characterized by an outspoken ancestor-worship.

In Baltic folklore has been preserved the prototype of pre-historical social organization of the white race, just as the Latvian-Lithuanian tongue remains the key language of the Arian group.

Uncramped for space in their newly found abode, the Balts seem to have enjoyed a great measure of freedom. The British court geographer of King Alfred the Great, Wulfstan, who personally visited the Baltic region and named it Whitland (the exact translation of Baltija, for balt signifies "white"), has left us testi-

mony of the local mode of life. According to him, the land of these Balts, whom following the example of Tacitus, he still calls "Aestii", was comprised of numerous castles, pills (cfr. Greek polis), in each of which a king resided. This was probably the chief or ruler of the clan, for it should be noted that in the old Latvian language, the master or owner of the manor was the "kungs", word very similar to the Scandinavian "Konung" (king).

The Balts constituting a suigeneris microcosm, on the confines of the then colossal macrocosm of the ancient classical world, were first "discovered" on behalf of the latter by Phoenician, Phrygian, and Etruscan sea traders, who, in search of that precious commodity, amber, found them living in happy oblivion, apart from the great centers of Mediterranean civilization. Later came the Scandinavian Viking warrior-traders, the "Guesks" or "Greek-merchants", journeying down the Duna, the "Austrvaegr", to Byzantium, following the navigable rivers.

Later still came the North-German Hanseatics, ostensibly bringing light and culture, actually only a rapacious lust for conquest and oppression.

A traditionally religious people, the ancient Balts appear to have taken readily to Christianity.

Eventually, in the first and second decades of the thirteenth century, on the territories of the ancient Latvian and Estonian tribal kingdoms, the Livonian principality of the Holy Roman Empire was established, dedicated to the Holy Virgin as Terra Matris, while in Old Prussia, the Terra Petri, the Teutonic Knights became the rulers. The Emperor Frederick II the Hohenstauffen, in 1224, granted the converted Balts citizenship and all rights and freedoms of the citizens of the Holy Roman Empire.

Meanwhile the Lithuanian kings, Mindaugas, Vitenis, Gediminas, his sons, Keistutis and Algirdas, and grandsons: Jagaila and Vytautas succeeded in setting up a great Lithuanian Empire, in which various White Ruthene and Ukrainian principalities coalesced under the protective overlordship of the Lithuanian kings, against the rising menace of the Tartars. But soon the German Drang nach Osten became more pressing.

(To be continued)

NEUŽMIRŠKIT 3c

Rašydami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agentūrai kokius paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklelį atsakymui. Tas būtina.

JONAS G.
POLTER

Lietuvis

Namų Mahavotojas
Popieriutojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: POrtmac 6899

Muzikos Pamokos Jaunimui
MUSICAL INSTRUCTION

on CLARINET and SAXOPHONE
POLKAS, SWING MUSIC, and CLASSICAL
Also Orchestra available for dances, weddings, etc.

Call EDDIE PLATT

HE 2996 or
HE 9494Wilkelis Funeral Home
PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

OHIO'S BIGGEST WEDDING DRAWS 15,000 GUESTS

One of the biggest weddings in Ohio this year will be that of Miss Helen Schuh and Hugo K. Fobell, of Cleveland, who will be married Saturday evening, September 11, at the 66th annual Cleveland Food and Home Show in Cleveland Public Auditorium before an audience of 15,000 guests.

The Food Show wedding has been a traditional event in Cleveland for twenty-four years. Miss Schuh, this year's bride, is employed in the packing department of the Thompson Products Co., and Mr. Fobell, the groom, is a well known home builder of Cleveland.

The above picture shows the happy bride and groom with Walter W. Knight, manager of the Food Show, on right, extending his congratulations.

How to Help the
Displaced Person
Come to America

BEFORE any displaced person or D. P. family can come to the United States, assurance must be given that a home and job are available immediately upon arrival here. Home and job opportunities must be assured. Job opportunities must be within reasonable proximity to housing opportunities.

The present displaced persons law makes provision for the entry of the following people to this country:

205,000 D. P.'s who have registered in Germany, Austria, and Italy prior to December 22, 1945. They may come in the following categories over a two year period.

At least 40 percent must come from Lithuania, Estonia, Latvia, or Poland, east of the Kurzon Line, — Ukraine.

At least 30 percent must have an agricultural background or be willing to work as farmers once they have arrived in this country.

2000 must be Czech or Slovak refugees who fled from the present Czechoslovakian government.

3000 must be orphans under the age of 16 years.

Priority is given to relatives, farm workers, domestic help, construction, clothing, and garment workers, and persons possessing special educational, scientific, technological or professional qualifications.

Transportation expenses of D. P. coming to U. S. A. from the camp to the shores of America will be paid by International Refugee Organization (I. R. O.).

After their arrival to U. S. port, further inland transportation has to be paid by relative or friend.

Our office in due time will communicate about the time of arrival and cost of transportation.

According to the law "eligible displaced person" means a displaced person as defined — One who on or after Sept. 1, 1939, and on or before Jan. 1, 1948, was in Italy or the American sector, the British sector, or the French sector of either Berlin or Vienna or the American zone, the British zone, or the French zone of either Germany or Austria.

This law does not apply to dis-

placed persons who have already migrated to England, Canada, Australia, South America, Sweden, Denmark or other countries.

No displaced person will be permitted to come to U. S. A., unless they have special invitation. Even if you have sent an affidavit, you must fill out a form by which you guarantee a job and a place to live. We will send our invitation to respective person or family, if you will fill out our blanks. Forms may be obtained at the United Lithuanian Relief Fund of America. All the forms must be filled out and returned immediately to the United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, New York. Telephone: EVERgreen 7-1422 and 1423.

Please, do everything you possibly can in securing homes and finding suitable jobs for these unfortunate people.

PARDUODAME
Ukės Produktus

Tomatės, Saldys Kornai, Grietinė, Lietuviški Sūriai. Tomatėms atsivežkit savo kašes. Vėliau turėsime žieminių bulvių pardavimų.

PR. ir ROZALIJA SANKALAI
Chesterland, Ohio
Tarp Mayfield ir Chardon Rd.
ant Caves Road. (37)

ŽMONĖS IŠ VISŲ
PASAULIO
KRAŠTŲ

atvyko ir apsigyveno Clevelande, taupė ir dėjo pinigus į Society for Savings Bank, ir tūnėjo kaip jie augino jiems nuosimčius.

Society Savings

Public Square
Tai Zmonių Bankas ant
Isteigta 1849

Tėmykit Gatavai Jusų Pasirinkimui

Naujų Rudeninių Stilių

Vyrams ir Vaikinams SKRYBĖLĖS

Naujausių pavidalų ir spalvų. Kainos po \$3.45 ir 7.00

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS NAUJŲ RUDENINIŲ
APRANGALUI REIKMENŲ, taipgi

Vyrams ir Vaikinams KELNĖS

★ DYKAI! Mes duodam Eagle Stamps su kiekvienu pirkinium. ★
Čia iškeisime Jusų Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave.

Atdara Vakaraais